

LIETUVOS LITERATŪROS IR MENO ARCHYVAS

ANTANINA LEIMONTAITĖ
1906-1969
VINCAS STEPONAVIČIUS
1898-1958
aktoriai

Fondas **618**
Aprašas **2**

V.Steponavičiaus vaidintų spektaklių
nuotraukos, programos, režisuotos
pjesės tekstas, straipsniai spaudoje,
laiškai, biografiniai dokumentai, kt.
aktorių vaidmenų ir portretinės nuo-
traukos ir kt.

[1904]-1996 m.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO ANTRO APRAŠO
PRATARMĖ

Vinco Steponavičiaus, kaip ir Antaninos Leimontaitės, dokumentus į Lietuvos literatūros ir meno archyvą duktė Antra Vincė Karosienė perdavė 1996-1997 m. Jie buvo tvarkyti 1997 11 10-1998 05 25. Jos valia apribotas dokumentų, esančių 2 aprašo 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 36, 37, 40, 43, 44, 52, 58 bylose, panaudojimas. Joms skaityti reikalingas raštiškas A.V.Karosienės sutikimas.

Vincas Steponavičius gimė 1898 m. birželio 3 d. (senuoju stilium gegužės 22 d.) Biržų apskrities Saločių valsčiaus Deveitonių kaime. Enciklopedijose ir teatro istorijos leidiniuose (V.Maknio “Lietuvių teatro raidos bruožai”, II t., 1979) nurodomos skirtingos jo gyvenimo datos, todėl Lietuvos literatūros ir meno archyvo prašymu Lietuvos istorijos archyvas surado Vinco Steponavičiaus krikšto įrašą metrikų knygoje ir parašė pažymą, kuri yra fondo byloje.

Būsimo aktoriaus tėvai Kazimieras ir Felicija iš pradžių dirbo 17 ha žemę, palengva, remiami giminių, įsigijo 40 ha Molynės viensėdį, vėliau 120 ha Vaškų ūkį. Augino 10 vaikų. Išgyveno dvi dukters ir du sūnūs.

Vincas, I pasaulinio karo nublokštas į Rusiją, atsidūrė Mintaujoje, Mogiliove, galiausiai Voroneže, kur mokėsi M.Yčo lietuvių gimnazijoje ir 1918 m. ją baigė. Ten susidomėjo teatine veikla, priklausė “Skudučių” draugijai.

Po Nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. grįžo į Lietuvą, keletą mėnesių vaidino J.Vaičkaus Skrajojamojo teatro trupės spektakliuose, o metų pabaigoje, užsirašęs į kariuomenę savanoriu, pradėjo dirbti Vilniaus karo komendantūroje. 1919 m. sausio pradžioje kartu su komendantūra persikėlė į Kauną. Tais pačiais metais vaidino A.Sutkaus Tautos teatre. Metų gale Lietuvos Generalinio štabo buvo pasiūstas su užduotimi į Rusiją, kartu važiavo ir dail. V.Didžiokas bei kt. V.Steponavičius buvo sulaikytas, pateko į Rusijos kalėjimus, kurių perėjo devynis. 1921 m. pavasarį paleistas.Grįždamas per Maskvą J.Baltrušaičio buvo kalbinamas studijuoti privačioje Dailės teatro ir I-sios jo studijos aktoriaus M.Čechovo studijoje, veikusioje 1919-1922 m., bet taip neišėjo.

Grįžęs į Lietuvą V.Steponavičius įsijungė į būsimo Valstybės teatro kūrimą, atėjęs dirbti į Lietuvos meno kūrėjų draugijos Dramos vaidyklą. V.Maknys rašo (p. 74) V.Steponavičių įėjusį į 1921 05 19 laikinąjį dramos sekcijos prezidiumą (iki 06 30). Sutartį su Valstybės teatro direktorium L.Gira V.Steponavičius pasirašo teatro įsteigimo dieną - 1922 m. gegužės 1-ąją. Su pasitraukimais 1926 ir 1932 m. V.Steponavičius jame dirba iki 1938 m. Daug duomenų apie jo darbą galima rasti F. 200, ap. 6, b. 173; F. 101, ap. 2, b. 11, l. 98-100.

1926/27 m. sezoną V.Steponavičius nuomavosi Talino Rusų dramos teatrą. Kartu atvykęs K.Glinskis ten dirbo aktoriumi. 1927 m. (gal ir 1926 m.) V.Steponavičiaus privačioje žinioje buvo Kauno miesto sode įsikūręs Vasaros teatras. Tais pačiais metais jis pageidavo paimti privačion antreprizèn ir Valstybės teatrą.

1932/33 m. sezoną jis išvyksta į Rygą studijuoti režisūros pas Dailės teatro įkūrėją Eduardą Smilgį. Grįžęs jis vėl priimamas į Valstybės teatrą aktoriumi, 1933 m. rudenį vaidina jo spektakliuose, o 1934 m. sausio 17 ir balandžio 12 d. Valstybės teatro Šiaulių skyriuje režisuoja ir pastato du spektaklius - O.Ernsto “Auklėtojus” ir P.Heizės “Mariją Magdalię”. Vėliau Kaune vaidmenų sumažėja, o būti etatiniu režisieriumi, kaip norėjo, neatsiranda galimybės. 1937 m. jis suvaidina Karalių Lyrą.

1940 m. vasarą jis skiriamas Vilniaus valstybinio dramos teatro aktoriumi. Nuo 1941 m. birželio iki 1944 m. V.Steponavičius su žmona gyvena brolio ūkyje Sokuose, Pasvalio apskrityje. Po karo nori grįžti į Vilniaus dramos teatrą, bet ten nepriimamas. Vėliau gauna Maisto pramonės trestų meno saviveiklos vadovo darbą. 1947 m. kurį laiką dirba Vilniaus valstybiniame rusų dramos teatre, vaidina keliuose jo spektakliuose. 1951 m. jis Ypatingojo pasitarimo nuteisiamas 10 metų laisvės atėmimo su turto konfiskavimu. Kali Kursko, Omsko lageriuose. 1954 m. dėl ligos paleidžiamas iš Omsko, kur kalėjo su A.Miškiniu, A.Kučingiu ir kt. 1955 ir 1956 m. dirba Vilniaus 13 vidurinėje mokykloje mokomajame - bandomajame sklype, augina daržoves.

Po sunkios ligos V.Steponavičius miršta 1958 m. kovo 1 d. Palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

1989 m. dukters rūpesčiu V.Steponavičius reabilituotas.

Vyresnioji archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. birželio 1 d.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO 2 APRAŠO BYLŲ SISTEMINIMO SCHEMA IR TURINYS

1. <u>Vinco Steponavičiaus kūrybos dokumentai</u>	
1.1. Vaidintų bei režisuotų spektaklių	
1.1.1. Valstybės teatro dramos	1-16
1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos	17
1.1.3. Vilniaus valstybinio rusų dramos	18-19
1.1.4. Omsko lagerio kalinių meno saviveiklos	20
1.2. Straipsniai spaudoje	21
2. <u>Vinco Steponavičiaus laišakai</u>	22-24
3. <u>Laiškai Vincui Steponavičiui</u>	25-33
4. <u>Vinco Steponavičiaus biografiniai dokumentai</u>	34-37
5. <u>Dokumentai apie Vincą Steponavičių</u>	38-44
6. <u>Vaizdiniai dokumentai</u>	
6.1. Piešinys	45
6.2. Nuotraukos	
6.2.1. V.Steponavičius vienas ir su giminėmis	46-52
6.2.2. V.Steponavičius su kt. asmenimis	53-56
6.2.3. V.Steponavičiaus artimieji	57-59
6.2.4. V.Steponavičiaus fotografuota nuotrauka bei aktorių portretinės, vaidmenų ir kt. nuotraukos, atvirukai	60-70

S.v. Nr.	Saugojimo vieneto antraštė	Chronologinės ribos	Lapų skai-	Pasta- bos
-------------	----------------------------	------------------------	---------------	---------------

			čius	
1	2	3	4	5

1. VINCO STEPONAVIČIAUS KŪRYBOS
DOKUMENTAI

1.1. VAIDINTŲ BEI REŽISUOTŲ SPEKTAKLIŲ

1.1.1. Valstybės teatro dramos

1	V.Steponavičius [(Valia) Lietuvos meno kūrėjų draugijos dramos vaidyklos = Valstybės teatro dramos spektaklyje - J.Žulavskio dramoje “Ijolė” (rež. K.Glinskis, dail. V.Didžiokas)]. Portretinė nuotrauka	[1922 m. vasario 12 d.]	1
2	V.Steponavičius (Kurtas Engelhartas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - L.Fuldos komedijoje “Glušas” (rež. K.Glinskis, dail. J.Gregorauskas). Portretinės nuotraukos Yra V.S. autografas	1923 m. gegužės 22 d.	2
3	V.Steponavičius (Ferdinandas) vienas ir su kt. Valstybės teatro spektaklyje - F.Šilerio tragedijoje “Klasta ir meilė” (rež. J.Petrauskas). Portretinės ir scenos nuotrauka Yra V.S. autografas Originalas, kopija	[1923 m.]	8
4	V.Steponavičius [Hankė] Valstybės teatro dramos spektaklyje - G.Hauptmano pjesėje “Hanelė” (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Janulis). Portretinė nuotrauka	1924 m. vasario 6 d.	1
5	V.Steponavičius (Rišardas Kesleris) Valstybės teatro dramos spektaklyje - H.Zudermano komedijoje “Drugeliai” (rež. B.Dauguvietis). Portretinė nuotrauka	1924 m. balandžio 2 d.	1
6	V.Steponavičius (Alberas) su V.Sipaičiu-V.Fedotu-Sipavičium Valstybės teatro dramos spektaklyje - A.Puškinos dramoje “Šykštusis riteris” (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Gregorauskas). Scenos nuotrauka	1924 m. spalio 8 d.	1
7	V.Steponavičius (Stardas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - V.Krėvės dramoje “Skirgaila” (rež. B.Dauguvietis, dail. V.Dubeneckis, J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1924 m. spalio 12 d.	1

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

8	V.Steponavičius (Zybenharas/ Siebenharas) vienas ir su S.Pilka Valstybės teatro dramos spektaklyje - G.Hauptmano dramoje “Vežėjas Henšelis” (rež. K.Glinskis, dail. J.Gregorauskas). Portretinės nuotraukos	1924 m.	2
9	V.Steponavičius (Žakas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - A.Denerio ir E.Kormono pjesėje “Dvi našlaiti” (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1925 m. sausio 20 d.	1
10	V.Steponavičius (Heinrikas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - G.Hauptmano dramoje “Paskendusis varpas”=“Paskendęs varpas” (rež. K.Glinskis, dail. J.Gregorauskas). Portretinės nuotraukos Originalas, kopija	1925 m. rugsėjo 19 d.	3
11	V.Steponavičius [(Niuninas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - A.Čechovo vodevilyje “Vestuvės” (rež. B.Dauguvietis)]. Portretinė nuotrauka	[1925 m. gegužės 4 d.]	1
12	V.Steponavičius (Felisjenas Bedaridas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - P.Havo komedijoje “Išdykusi mergiotė” = “Mažoji šokoladininkė” (rež. B.Dauguvietis). Portretinė nuotrauka	1925 m. gegužės 9 d.	1
13	V.Steponavičius (Valenrodas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - Maironio istorinėje dramoje “Vytautas pas kryžiuočius” (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1925 m. vasario 15 d.	1
14	V.Steponavičius (Henris de Bolingbrokas) Valstybės teatro dramos spektaklyje - E.Skribo komedijoje “Stiklas vandens” (rež. K.Glinskis, dail. J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1926 m. vasario 13 d.	1
15	V.Steponavičius (Beinskis) Valstybės teatro dramos spektaklyje - M.Lengjelio pjesėje “Taifūnas” (rež. K.Glinskis). Portretinė nuotrauka	1926 m. balandžio 10 d.	1
16	V.Steponavičius (Skylys) Valstybės teatro dramos spektaklyje - V.Krėvės pjesėje “Žentas” (rež. B.Dauguvietis, dail. T.Kulakauskas). Portretinė nuotrauka	1931 m. spalio 31 d.	1

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos teatro

- 17 V.Steponavičiaus (Kapitonas Nezasovas) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Ivanovo pjesės "Šarvuotis 14-69" (rež. R.Juknevičius, dail. V.Palaima) - programa 1941 m. balandžio 5 d. 2

1.1.3. Vilniaus valstybinio rusų dramos teatro

- 18 V.Steponavičiaus (Morfis) vaidinto Vilniaus valstybinio rusų dramos teatro spektaklio - K.Simonovo pjesės "Rusų klausimas" (rež. A.Gripičas, dail. V.Šestakovas) pjesės ir vaidmens tekstai, portretinė ir scenų nuotraukos, programa 1947 m. gegužės 1 d. 99
- 19 V.Steponavičiaus (Senatorius Vudas) vaidinto Vilniaus valstybinio rusų dramos teatro spektaklio - Brolių Turų ir L.Šeinino pjesės "Provincijos gubernatorius" (rež. I.Ščerbakovas, dail. A.Grigorjancas) - programa. Lietuvių, rusų k. 1947 m. lapkričio 6 d. 2

1.1.4. Omsko lagerio kalinių meno saviveiklos

- 20 V.Steponavičiaus režisuoto ir vaidinto (Ferdinandas) Omsko lagerio kalinių meno saviveiklos spektaklio - F.Šilerio dramos "Klasta ir meilė"- tekstas, programos viršelis ir dalyvių sąrašas. Rusų k. 1954 m. 103
Yra 1952 m. V.S. pieštas sąsiuvinio viršelis ir kalinio numeris

1.2. STRAIPSNIAI SPAUDOJE

- 21 "Valstybės dramos negalavimai", "Dėl teatro ir aktorius ideologijos", "Naujojo teatro keliais", "Teatras! Quo usque tandem?...?", "Surežisuotoji šeimynėlė". Straipsniai "Naujojoje romuvoje", "Praduose ir žygiuose" bei "Laike". 1927 m. - 1938 m. lapkričio 26 d. 12
Iškarpos, jų kopijos, žurnalo nr.

2. VINCO STEPONAVIČIAUS LAIŠKAI

- 22 Laiškai, telegramos ir sveikinimai žmonai A.Leimontaitėi 1953 m. gruodžio 19 d. - 1957m. spalio 26 d. 50 Ribotas išdavimas

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 23 Laiškai dukteriai Antrai Vincei 1955 m. liepos 2 d. - 12 Ribotas iš-

		1956 m. kovo 7 d.		davi- mas
24	Laiškas E.Smilgiui. Rusų k. 1984 m. kopija iš J.Rainio literatūros ir istorijos muziejaus Rygoje. Yra Teatro muziejaus darbuotojos laiškas A.V.Karosienei	1932 m. lie- pos 20 d.	5	

3. LAIŠKAI VINCUI STEPONAVIČIUI

25	Žmonos A.Leimontaitės (V.Kareikienės) atvirlaiškis. Rusų k.	1953 m. lie- pos 25 d.	1	Ribotas išdavi- mas
26	Dukters Vitalijos laišakai. Lietuvių, rusų k.	1952 m. vasa- rio 15 - kovo 9 d.	5	Ribotas išdavi- mas
27	Dukters Antros Vincės laišakai. Lietuvių, rusų k. Yra atvirlaiškis A.Leimontaitei	1952 m. sau- sio 24 d. - 1957 m. spa- lio 23 d.	90	Ribotas išdavi- mas
28	Brolvaikių, žmonos sesers ir kt. giminių laišakai. Lietu- vių, rusų k.	1952 m. kovo 7 d. - 1957 m. spalio 6 d.	18	Ribotas išdavi- mas
29	Pusbrolio P.Audzijonio laiškas.	1956 m. rug- pjūčio 27 d.	2	Ribotas išdavi- mas
30	Svainio laiškas. Rusų k. Yra lietuvių kapinių Sibire, Zagraisko raj., nuotraukų	1957 m. sau- sio 26 d.	4	Ribotas išdavi- mas
31	V.Iljaščiuk laiškas. Rusų k.	1958 m. sau- sio 14 d.	2	Ribotas išdavi- mas
32	A.Kučingio ir A.Miškinio laišakai. Yra K.Fridrichsono laiškėlis, Marko sveiki- nimas vokiečių, rusų k. Laiškai išspausdinti knygoje “Antanas Miškinis. Sulaužyti kryžiai”. Vilnius, “Vaga”, 1989 m. p. 113-128.	1955 m. sau- sio 16 d. - 1956 m. kovo 8 d.	18	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

33	T.Zenkevič laišakai. Rusų k.	1957 m. rug- sėjo 16 d.- spalio 3 d.	4	
----	------------------------------	--	---	--

4. VINCO STEPONAVIČIAUS BIOGRAFINIAI DOKUMENTAI

34	V.Steponavičiaus asmens dokumentai (užsienio pasas, pažymos apie paleidimus iš Ivanovo kalėjimo ir Oms - ko lagerio ir kt). Lietuvių, rusų k.	1921 m. kovo 4 d. - 1954 m. spalio 19 d.	17	Ribotas išdavimas
35	V.Steponavičiaus darbo Valstybės teatre dokumentai (jo raštai Švietimo ministeriui, raštai jam, teatro direktoriaus įsakai ir kt.). Nuorašai	1922 m. sausio 26 d. - 1936 m. gruodžio 12 d.	34	
36	V.Steponavičiaus darbo dokumentai (prašymai grąžinti jį į Vilniaus valstybinį dramos teatrą, įsakymas apie paskyrimą Lietuvos TSR maisto pramonės trestų saviveiklos meno vadovu, pažymos apie darbą Respublikinės jaunųjų gamtininkų stoties agronomu ir kt.). Lietuvių, rusų k.	1945 m. kovo 3 d. - 1957 m. rugpjūčio 12 d.	14	Ribotas išdavimas
37	V.Steponavičiaus buitiniai dokumentai (pinigų gavimo iš tėvo patvirtinimas, vokiečių prekybos firmos prospektas, raštas dėl konfiskuotų baldų grąžinimo, pareiškimas dėl personalinės pensijos, invalidumo, gydymosi pažymos ir kt.). Lietuvių, rusų k. Yra V.S. laiškas-padėka gydytojai per "Sovietskaja Litva" laikraštį	1927 m. rugsėjo 23 d. - 1957 m. spalio 26 d.	23	Ribotas išdavimas

5. DOKUMENTAI APIE VINČĄ STEPONAVIČIŲ

38	A.Vainiūnaitės-Kubertavičienės ir kt. užuojautos telegramos A.Leimontaitėi (ir tekstas "Tiesoje") dėl V.Steponavičiaus mirties	1958 m. kovo 4-6 d.	5	
39	A.V.Karosienė. "Tėvo pelenai man beldžiasi į širdį ...". Straipsnis "Atgimimo" savaitraštyje. Yra atsiliepimų į straipsnį	1989 m. sausio 6 d.	6	
40	V.Maknio, P.Pinkauskaitės, T.Vaičiūnienės ir kt. atsiminimai apie V.Steponavičių, užrašyti dukters A.V.Karosienės. Autografas 6	1982-1989 m.	127	Ribotas išdavimas

1	2	3	4	5
41	K.Fridrichsonas. Atsiliepimas apie V.Steponavičių. Latvių k. Yra vertimas į lietuvių k., dokumentų apie K.F. Autografas	1991 m. sausio mėn.	6	
42	A.Misevičius. "Vaškai. Aktorius Vincas Steponavi-	1988 m. gegu-	21	

čius”, “Prisiminus jaunas dienas”. Prisiminimai apie V.S. ir jo seserį Aldoną. žės 18 d.

Yra enciklopedijų išrašų apie V.S.
Mašinėraštis

- 43 V.Žilėnas. “Vincas Steponavičius (1898-1958)”. Informacija apie V.S. dailės kūrinių kolekciją ir jos likimą. [1970 m.] 60 Ribotas išdavimas
Yra 1946-1970 m. dokumentų apie V.S., jo žmonos A.Leimontaitės bei dukters A.V.Karosienės parduodamus, perduodamus kolekcijos kūrinius, jų nuotraukų ir kt.
Mašinėraštis
- 44 Dukters A.V.Karosienės surinkti ir nurašyti straipsniai apie V.Steponavičių bei straipsniai, kuriuose jis minimas 1921-1954 m. periodikoje, Lietuvos enciklopedijos 18 tome ir 1996 m. J.Keliuočio atsiminimų knygos ištrauka [1978]-1996 76 Ribotas išdavimas
Iškarpos, jų kopijos, mašinėraštis, autografas

6. VAIZDINIAI DOKUMENTAI

6.1. PIEŠINYS

- 45 L.J.Paškauskaitė. V.Steponavičiaus portretas Rašalas 1949 m. balandžio 6 d. 1

6.2. NUOTRAUKOS

6.2.1. V.Steponavičius vienas ir su giminėmis

- 46 V.Steponavičius. Portretinės nuotraukos [1915]-1954 17
Originalas, kopija
- 47 V.Steponavičius Alpių kalnuose, savo bute Vilniuje, grįžęs iš lagerio ir paskutiniiais gyvenimo metais. Nuotraukos [1938] - 1957 m. pabaiga 8

1	2	3	4	5
48	V.Steponavičius su motina, seserimis, broliais, pirmąją žmona Natalija ir dukterimi Vitalija bei kt. giminėmis Deveitoniuose ir Vaškuose. Grupinės nuotraukos Originalas, kopija	[1904] - 1940 m. spalio 17 d.	7	

49	V.Steponavičius su pirmąja žmona Natalija ir dukterimi Vitalija. Portretinė ir buitinė nuotraukos	[1925]-1936	2	
50	V.Steponavičius su žmona Antanina Leimontaite Vilniuje. Nuotraukos Yra nuotraukų su dukterim Antra Vince	[1955]-1957	21	
51	V.Steponavičius su dukterimi Antra Vince Vilniuje. Nuotraukos	1956-1957 m.	8	
52	V.Steponavičiaus laidotuvės bei jo kapas Antakalnio kapinėse Vilniuje. Nuotraukos	1958 m. kovo 1 d.-[1960] m.	6	Ribotas išdavimas

6.2.2. V.Steponavičius su kt. asmenimis

53	V.Steponavičius su Valstybės teatro choristėmis, R.Vagnerio operos "Lohengrinas" dalyvėmis. Nuotrauka	[1926 m.]	1	
54	V.Steponavičius su prof. V.Lašu Kaune, savo namo Žaliakalnyje balkone. Nuotrauka Yra namo nuotrauka	[1936 m.]	2	
55	V.Steponavičius su [buvusiu karo tarnybos draugu] Vilniuje, Rasų kapinėse. Nuotraukos	[1940 m.]	2	
56	V.Steponavičius su A.Kučingiu, J.Poškum, J.Dulaičiu ir kt. Omsko lageryje. Nuotrauka	[1954 m.]	1	

6.2.3. V.Steponavičiaus artimieji

57	V.Steponavičiaus tėvai savo namuose Vaškuose vieni bei su dukterimis ir kt giminėmis, brolis Julius ir sesuo Pranė. Portretinės ir grupinės nuotraukos Yra Vaškų dvaro vaizdų ir namo Deveitoniuose nuotraukų Originalas, kopija	[1920-1937]	13	
----	--	--------------	----	--

1	2	3	4	5
58	V.Steponavičiaus pirmoji žmona Natalija, jų duktė Vitalija, jos drauge bei su V.S. giminėmis. Portretinės ir grupinės nuotraukos	1923-[1936]	7	Ribotas išdavimas
59	V.Steponavičiaus jaunesnioji duktė Antra Vincė vaikystėje su V.S. brolio vaikais-augintiniais Julium ir	1947 m.	2	

Pranu bei jie vieni Vilniuje. Nuotraukos

6.2.4. V.Steponavičiaus padaryta nuotrauka bei aktorių portretinės, vaidmenų ir kt. nuotraukos, atvirukai

60	K.Petrauskas (Hercogas) Valstybės teatro spektaklyje D.Verdzio operoje “Rigoletas” (dir. J.Tallat-Kelpša, rež. D.Arbeninas, dail. J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1924 m. gegužės 15 d.	1
61	A.Staškevičiūtė (Tatjana) su [S.Sodeika] Lietuvos TSR valstybinio operos ir baleto teatro spektaklyje - P.Čaikovskio operoje “Eugenijus Oneginas” (dir. M.Bukša, rež. J.Stumbras, dail. M.Dobužinskis). Scenos nuotrauka Yra A.S. dovanojimo įrašas V. Steponavičiui	1948 m. gruodžio 1 d.	1
62	E.Žalinkevičaitė (Ledi Plimdei) Valstybės teatro dramos spektaklyje - O.Vaildo pjesėje “Ledi Uindermer vėduoklė” (rež. K.Glinskis, dail. J.Gregorauskas). Portretinė nuotrauka	1925 m. balandžio 18 d.	1
63	[M.Čechovas]. Portretinė nuotrauka	[1926-1927 m.]	1
64	P.Kubertavičius. Portretinė nuotrauka	[1922 m.]	1
65	O.Rymaitė. Portretinės nuotraukos	[1925 m.]	2
66	[P.Hansas], latvių aktorius. Portretinė nuotrauka Yra dovanojimo įrašas V.Steponavičiui. Latvių k.	1936 m. vasario 24 d.	1
67	J.Roščina-Insarova, N.Košic, M.Čerkaskaja-Paleček. Valstybės teatre gastroliavusios dramos aktorė ir operos solistės. Portretinės nuotraukos	[1924]-1926 m	3
68	Paminklas Taline “Titaniko” laivo žūties atminimui. Nuotrauka (V.Steponavičiaus)	[1927 m.]	1

1	2	3	4	5
69	Valstybės teatras Kaune. Pastato išorė ir foje (I a.). Nuotraukos	[1930 m.]	2	
70	V.Steponavičiaus surinktos rusų aktorių N.Cereteli, V.Cholodnajos, O.Runičiaus ir kt. portretinės ir vaidmenų nuotraukos-atvirukai Yra F.Šilerio biusto nuotrauka-atvirukas	[1920-1925]	6	

Į šį aprašą įrašyta 70 (septyniasdešimt) bylų 1-70 nr.

Apyrašą padarė vyresn. archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. gegužės 29 d.

ANTANINA LEIMONTAITĖ
1906-1968
VINCAS STEPONAVIČIUS
1898-1958
aktoriai

Fondas **618**
Aprašas 1

A.Leimontaitės vaidintų spektaklių
pjesių tekstai nuotraukos, programos,
rankraščiai, skaitovės repertuaras,
laiškai, nuotraukos ir kt.

[1924]-1996 m.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO ANTRŲ APRAŠŲ
PRATARMĖ

Į Lietuvos literatūros ir meno archyvą išsaugotus tėvų dokumentus perdavė dukra Antra Vincė Karosienė 1996 m. gegužės 30 d., birželio 20 d., rugsėjo 24 d., lapkričio 19 d.; 1997 m. spalio 16 d., lapkričio 17 d. ir gruodžio 9 d. Jie pradėti tvarkyti 1997 11 10, baigti 1998 06 01. Buvo suformuoti du dokumentų apyrašai, į 1 atskirtas A.Leimontaitės, į 2 V.Steponavičiaus archyvinis palikimas.

Kai kurių dokumentų panaudojimas yra apribotas. Šio aprašo būtų 50, 51 (išskyrus straipsnį apie G.Jakavičiūtę), 52, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 71, 72, 91 bylos. Joms skaityti reikalingas raštiškas A.V.Karosienės sutikimas.

Antanina Leimontaitė gimė 1906 m. birželio 1 d. (senuoju stiliumi - gegužės 19 d.) Rygoje, Juozapo ir Rozalijos Leimontų šeimoje. Tėvai iš Lietuvos į Latviją išvažiavo apie 80-sius XIX a. metus, kur įsigijo žemės sklypą, pastatė vežėjų kiemą (stotį). Tėvas dirbo vežėju, motina prižiūrėjo 10 vaikų. Antanina augo su 6 seserimis.

1925 m. ji baigė privačią mergaičių gimnaziją (mokėsi rusų kalba). 1926 m. įstojo į Rusų liaudies teatro dramos kursus, po vadovės išvykimo į Maskvą lankė Rusų dramos teatro studiją, kurią baigė 1930 m. pavasarį (b. 68, 73). 1926-1930 m. A.Leimontaitė dirbo auklėtoja Rygos lietuvių našlaičių prieglaudoje, dalyvavo Lietuvių mokytojų sąjungos veikloje, vaidino ir režisavo scenos megėjų draugijose ("Rūtos"). 1930 m. ji atvyko į Lietuvą ir pradėjo dirbti Valstybės teatro dramos trupėje - iš pradžių kandidate į dramos artistes, vėliau - laisvai samdoma ir etatine artiste (F. 200, ap. 6, b. 112).

1932-1934 m. A.Leimontaitė dirbo Valstybės teatro Šiaulių skyriuje, po to vėl grįžo į Kauną. Šiauliuose ji vaidino būsimo vyro Vinco Steponavičiaus pastatytuose spektakliuose - P.Heizės "Marija Magdalieta" pagrindinį vaidmenį ir O.Ernsto "Auklėtojai" - pedagogę Gyžą Golm.

Kaune A.Leimontaitė dalyvavo rusų emigrantų draugijos "Kultūra ir gyvenimas" gyvavusios [1925]-1940 m., spektakliuose, režisavo. Medžiagos apie šią draugiją yra O.Kuzminos-Dauguvietienės ir M.Červinskaitės-Pauliukonienės fonduose (ir spektaklio, tarp kurio vaidintojų yra ir a.Leimontaitė, nuotrauka). 1 byloje esančioje A.Leimontaitės vaidmens nuotraukoje - tik spėjama G.Hauptmano dramos "Elga" veikėja.

1940 m. A.Leimontaitė ir kiti kauniečiai atvyksta į kuriamą Vilniaus valstybinį dramos teatrą, vaidina jo spektakliuose iki 1941 m. birželio. Karo su vokiečiais metus su vyru V.Steponavičium gyvena jo brolio ūkyje Sokuose. 1944 m. a.Leimontaitė grįžta į Vilniaus teatrą ir dirba jame iki išėjimo į pensiją 1964 m.

1954 m. A.Leimontaitėi suteiktas Lietuvos TSR nusipelnusios artistės garbės vardas. Į jos kūrybinę biografiją įrašyti ryškūs Turandot (K.Gocio "Princesė Turandot"), Siuzi Kurtua (M.Panjolio "Topazas"), donja Beatričė (P.Kalderono "Meile nežaidžiama"), Elmira (Moljero "Tartiužas"). Ledi Milford ir Elžbieta (F.Šilerio "Klasta ir meilė" ir "Marija Stiuart"). Ne mažiau pažymėtini lietuvių moterų dramatiškai ir komiškai paveikslai dramos ir televizijos teatre, skaitovės programos. Ypač iškilus įvykis buvo K.Donelaičio 250-osios gimimo metinės 1964 m. A.Leimontaitė daug važinėjo, skaitė poemą "Metai" lietuvių ir rusų kalba Tolminkiemyje, Leningrade, Maskvoje, Lietuvoje.

Teatralų atmintyje yra garsus 1966 m. jos monospektaklis "Pulkininko našlė", kuri režisuoti padėjo Vytautas Čibiras, palaikė kolegos aktoriai.

A.Leimontaitė, kaip ir kiekviena aktorė, turėjo savo svajonių - norėjo vaidinti Larisą Ogudalovą A.Ostrovskio "Bekraitėje" (b. 14), Norą H.Ibseno "Lėlių namuose (b. 34), mokėjo atkakliai studijuoti vaidmenis, literatūrą, išmoko skambinti gitara.

36 byloje yra Just.Marcinkevičiaus poemos "Kraujas ir pelenai" inscenizacijos tekstas. A.Limontaitė repetavo Motinos Daunienės vaidmenį, bet prieš spektaklio premjerą skubiai buvo pakeisti keli aktoriai ir jau neteko toliau šio vaidmens suvaidinti (žr. F. 200, ap. 2, b. 103). Poema buvo A.Leimontaitės - skaitovės repertuare.

Vyro Vinco Steponavičiaus mirties dieną 1958 m. 03 01 aktorei reikėjo vaidinti A.Griciaus komedijoje "Liepto galas", kurią pirmą kartą kaip spektaklį tiesiogiai į eterį transliavo Lietuvos televizija. Po budėjimo prie savo vyro lovos aktorė išėjo vaidinti, po spektaklio iš atėjusios dukters sulaukė žinios apie artimo žmogaus netektį.

Tragiškas A.Leimontaitėi buvo ir pasirošimas S.Nėries 60-osioms gimimo metinėms skirtam vakarui. Per repetaciją aktorė susilaužė ranką ir pasirodo susitrenkė galvą. Po kurio laiko išsivystė piktybinis

smegenų auglys ir 1969 m. rugpjūčio 13 d. ji mirė. Palaidota Vilniaus antakalnio kapinėse, šalia savo vyro V.Steponavičiaus, palikusi aristokratiškos, santūrios ir šviesios moters prisiminimą.

A.Leimontaitė išsaugojo savo ir vyro archyvą, buvo sukaupusi didelę grožinės ir teatrinės literatūros biblioteką, kurią, paveldėjusi aktorių duktė A.V.Karosienė, neišsklaidytą norėtų palikti plačiam naudojimuisi. Su laiku ji žada papildyti abiejų tėvų fondą išlikusia bei toliau kaupiama medžiaga, užrašytais atsiminimais. Jos pasakojimais, nuotraukų metrikavimu, paaiškinimais, užrašytais ant dokumentų remtasi, tvarkant fondo dokumentus, nušviečiant tėvų gyvenimo įvykius.

Vyresnioji archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. gegužės 25 d.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO 2 APRAŠO BYLŲ SISTEMINIMO SCHEMA IR TURINYS

1. Antaninos Leimontaitės kūrybos dokumentai

1.1. Vaidintų spektaklių dokumentai	
1.1.1. Mėgėjų teatro	1
1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro	2-37
1.1.3. Lietuvos televizijos teatro	38-40
1.2. Skaitovės dokumentai.....	41-50
1.3. Rankraščiai	51-58
2. <u>Antaninos Leimontaitės laišakai</u>	59
3. <u>Laiškai ir sveikinimai Antaninai Leimontaitei</u>	60-67
4. <u>Antaninos Leimontaitės biografiniai dokumentai</u>	68-72
5. <u>Dokumentai apie Antaniną Leimontaite</u>	73-74
6. <u>Vaizdiniai dokumentai</u>	
6.1. Piešinys, aplikacija	75-76
6.2. Nuotraukos	
6.2.1. A. Leimontaitė viena ir su artimaisiais	77-81
6.2.2. A. Leimontaitė su kt. asmenimis	53-56
7. <u>Antaninos Leimontaitės surinkti dokumentai</u>	94-96

S.v. Nr.	Saugojimo vieneto antraštė	Chronologinės ribos	Lapų skai- čius	Pas-ta- bos
1	2	3	4	5

1. ANTANINOS LEIMONTAITĖS KŪRYBOS
DOKUMENTAI

1.1. VAIDINTŲ SPEKTAKLIŲ DOKUMENTAI

1.1.1. Mėgėjų teatro

- 1 A.Leimontaitės (Elga) vaidinto Rusų draugijos “Kultūra ir gyvenimas” Kaune mėgėjų teatro spektaklio - G.Hauptmano dramos “Elga” (rež. V.Bastunovas) - programa. Rusų k.
1937 m. 3
Yra neišaiškinto A.L. vaidmens nuotrauka

1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro

- 2 A.Leimontaitės (Matilda) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - H.Hejermanso dramos “Viltis” = “Vilties” žuvinimas” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Palaima) - vidmens tekstas, programa, išspausdinta leidinyje
1940 m. spalio 6 d. 28
Mašinraštis su A.L. pastabomis
- 3 A.Leimontaitės (Paula Klotilda Klausen) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - G.Hauptmano dramos “Prieš saulėlydį” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Andriušis) - programa
1940 m. lapkričio 30 d. 3
- 4 A.Leimontaitės (Šamanova) ir V.Steponavičiaus (Karnaračėjus) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Arbusovo pjesės “Tanė” = “Tania” (rež. J.Monkevičius, dail. V.Palaima) - programa
1940 m. gruodžio 29 d. 2
- 5 A.Leimontaitės (Elena) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - B.Dauguviečio pjesės “Uždavinys” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Kosciuška) - tekstas
1946 m. vasario 2 d. 64
Yra vaidmenų paskirstymas
Mašinraštis su A.L. pastabomis
- 6 A.Leimontaitės (Polina) vaidinto vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Gorkio pjesės “Priešai” (rež. B.Dauguvietis, dail. V.Palaima) - tekstas
1946 m. rugsėjo 14 d. 111
(atn. 1952 m.)
Yra 1965 m. B.Dauguviečio 80-osioms gimim-

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

mo metinėms skirta vakaro programa

Mašinraštis su A.L. pastabomis

7	A.Leimontaitės (Sibel Berling) repetuoto, bet nepastatyto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - Dž.Priestlio pjesės "Jūs to nepamiršite" (rež. J.Grybauskas) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. taisymais	1946 m.	81	
8	A.Leimontaitės (Zabelina) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - N.Pogodino pjesės "Kremliaus kurantai" (past. B.Dauguviečio, rež. M.Chadaravičius, dail. V.Palaima) - pjesės ir vaidmens tekstai Yra A.L. (Maša) dainuotų spektaklyje K.Simonovo "Po Prahos kaštonais" (1947 02 08) dainų žodžiai ir gaidos Mašinraštis ir spaudinys su A.L. pastabomis	1947 m. lapkričio 5 d.	113	
9	A.Leimontaitės (Evdokija Fiodorovna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - B.Romašovo pjesės "Didžioji jėga" (rež. B.Lukošius, dail. A.Motiejūnas) - tekstas Mašinraštis su A.L. atžymomis	1948 m. liepos 10 d.	80	
10	A.Leimontaitės (Elizaveta Ivanovna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio) - L.Maliugino pjesės "Seni draugai" (past. M.Chadaravičiaus, rež. J.Siparis, dail. A.Motiejūnas) - programa (skrajutė)	1948 m. rugsėjo 25 d.	1	
11	A.Leimontaitė (Varvara) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Gorkio pjesės "Jegoras Bulyčiovas" (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Medvedevas) - tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis lietuvių ir rusų k.	1948 m. lapkričio 10 d.	47	
12	A.Leimontaitės (Elmira) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - Moljero komedijos "Tartiužas" (rež. B.Dauguvietis, dail. M.Bulaka) vaidmens tekstai Mašinraštis su A.L. pastabomis	1949 m. rugpjūčio 14 d.	108	Žr. F. 200, ap. 2, b. 32, l. 18
13	A.Leimontaitės (Kira Reičel) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - N.Virtos dramos "Pasmerktųjų sąmokslas" (past. B.dauguviečio,	1949 m. balandžio 6 d.	93	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

retinė nuotrauka

Yra vaidmenų paskirstymas

Mašinėraštis su A.L. pastabomis

14	A.Leimontaitės (Ogudalova) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Ostrovskio dramos "Bekraitė" (rež. A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas A.L. savarankiškai repetavo Larisos vaidmenį, yra romansų tekstai Mašinėraštis su A.L. pastabomis lietuvių ir rusų k.	1950 m. balandžio 15 d.	91
15	A.Leimontaitės (elvyrą Burdulienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Gričiaus pjesės "Liepto galas" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Jankus) - vaidmens tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1950 m. birželio 2 d.	69
16	A.Leimontaitės (Ignotienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Gudaičio - Guzevičiaus pjesės "Kalvio Ignoto teisybė" (rež. K.Kymanaitė, A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - tekstas Spaudinys su A.L. pastabomis	1950 m. liepos 22 d.	54
17	A.Leimontaitės (Viešnia) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Višnevskio pjesės "Neužmirštamieji 1919-ieji metai" (rež. V.Cyganovas, J.Grybauskas, dail. J.Jankus) - programa	1951 m.	3
18	A.Leimontaitės (Donja Beatričė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - P.Kalderono komedijos "Meile nežaidžiama" (rež. K.Kymanaitė, dail. J.Surkevičius) - programa, pjesės tekstas, A.L. parašytas Beatričės raštelis de Lunai Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1951 m.	96
19	A.Leimontaitės (Lebedkina) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Ostrovskio komedijos "Vėlyvoji meilė" (rež. J.Siparis, M.Mironaitė, dail. S.Lukackis) - tekstas Mašinėraštis su A.L. pastabomis rusų k.	1952 m. liepos 4 d.	66
20	A.Leimontaitės (Vera Michailova) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Afino - genovo pjesės "Pavasaris" = "Mašenka" (rež. V.Li-	1952 m. liepos 20 d.	16

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

	mantas, dail. H.Kazlauskas) - vaidmens tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis		
21	A.Leimontaitės (Jarmalienė, [Mokytoja]) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Miliūno P.Cvirkos apysakos "Žemės maitintojos" inscenizacijos (rež. A.Kernagis, dail. V.Palaima) - vaidmens tekstas Mašinraštis su A.L. taisymais	1952 m. gruodžio 30 d.	8
22	A.Leimontaitės (Magdė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - J.Baltušio pjesės "Anksti ryteli" (rež. K.Kymantaitė ir P.Lesli, dail. J.Jankus, J.Surkevičius, J.Vilutis) - premjeros programa Yra rež. K.K. sveikinimo įrašas ir raštelis	1953 m. vasario 27 d.	4
23	A.Leimontaitės (Ponia diu Brokar) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - O. de Balzako pjesės "Gėlininkė" = "Pamela Žiro" = "Mergaitė iš liaudies" (rež. A.Radzevičius, dail. J.Surkevičius) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. pastabomis rusų k.	1953 m. kovo 28 d.	79
24	A.Leimontaitės (Elenė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Baratašvili komedijos "Žiogas" (rež. A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis	1954 m. gegužės 20 d.	31
25	A.Leimontaitės (Agota Širmulienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Miliūno komedijos "Še tau, kad nori!" (rež. R.Juknevičius, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis	1955 m. gegužės 28 d.	33
26	A.Leimontaitės (Dolores Ortega) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - Dž.Londono pjesės "Vagystė" = "Vilkiškos sielos" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstai ir programa Mašinraštis su A.L. pastabomis	1955 m. liepos 17 d.	34
27	A.Leimontaitės (Ledi Milford) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - F.Šilerio tragedijos "Klasta ir meilė" (atn. rež. J.Kavaliauskas, dail. J.Surkevičius) - dokumentai: vaidmens tekstas, scenos	1956 m.	17

1	2	3	4	5
	nuotrauka ir J.Surkevičiaus piešinys - A.L. Ledi Milford - portretas Mašinėraštis su A.L. pastabomis			
28	a.Leimontaitės (Janonienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - J.Būtėno ir A.Kernagio dramos "Pamilau dangaus žydumą" (rež. A.Kernagis, dail. M.Percovas) - vaidmens tekstas ir programa Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1957 m.		27
29	A.Leimontaitės (Motina su berniuku) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - dramos "Paskenduolė" A.Vienolio apsakymo motyvais (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Vilutis) - vaidmens tekstas ir programa Yra J.Berukštytės (Veronika) įrašas programoje Mašinėraštis	1964 m. lapkričio 28 d.		23
30	A.Leimontaitės (Bebienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - R.Blaumano pjesės "Siuvėjų dienos Silmačiuose" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1957 m. kovo 23 d.		108
31	A.Leimontaitės (Elžbieta) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - F.Šilerio tragedijos "Marija Stiuart" (rež. L.Lurjė, dail. J.Surkevičius) dokumentai (pjesės tekstai, scenos nuotrauka, pastabos apie gastroles ir kt.) Mašinėraštis su A.L. pastabomis rusų k.	1958 m.		170
32	A.Leimontaitės (Tūbelienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - A.Gudaičio-Guzevičiaus dramos "Nematomas ginklas" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1958 m. gruodžio 14 d.		74
33	A.Leimontaitės (Juzė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio-V.Limanto dramos "Vestuvių maršas" (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1959 m. spalio 24 d.		83

1	2	3	4	5
34	A.Leimontaitės (Petoninė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - K.Feher komedijos "Mes irgi ne angelai" (rež. R.Juknevičius, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas ir programa Yra V.Jurkūno sveikinimas 100-ojo spektaklio proga Mašinėraštis su A.L. pastaomis	1959-1960 m.	87	
35	A.Leimontaitės (Šeimininkė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - M.Lermontovo dramos "Maskaradas" (rež. R.Juknevičius, dail. D.Kapustinskaitė-Mataitienė) - vaidmens tekstas Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1960 m. kovo 12 d.	4	
36	A.Leimontaitės (Motina Daunienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio K.Kymantaitės inscen. Poemos - J.Marcinkevičiaus "Kraujas ir pelenai" (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Čeičytė) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas, teksto papildymų Mašinėraštis su A.L. pastabomis, autografas	1961 m. gegužės 13 d.	80	Vaidmuo nesuvaidintas, žr.F.200 ap. 2, b. 103
37	A.Leimontaitės (Jelena Jevgenjevna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Tokarevo insc. Pagal D.Pavlovos romaną "Sąžinė" (rež. V.Čibiras, dail. M.Percovas) - vaidmens tekstas ir programa Yra A.Radzevičiaus įrašas programoje Mašinėraštis su A.L. pastabomis rusų k.	1964-1965 m. kovo 19 d.	9	
1.1.3. Lietuvos televizijos teatro				
38	A.Leimontaitės (Kyverienė) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - Žemaitės komedijos "Trys mylimos" (rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius, J.Vaitulevičius) - vaidmens tekstas ir scenų nuotraukos (originalas ir laikraščių iškarpos) Mašinėraštis su A.L. pastabomis	1964 m.	32	
39	A.Leimontaitės (Karalienė) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - J.Mackonio pjesės "Kapričios" = "Kapričiai" (rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius, G.Dapkus) - vaidmens tekstas Yra scenos nuotrauka laikraščio iškarpa Mašinėraštis su A.L. atžymomis	1964 m.	13	

1	2	3	4	5
40	A.Leimontaitės (Enė, Ann) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - S.Stemplio telepjesės "Nėra" nežinomų salų" (rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius ir J.Vaitulevičius) - tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis	1967 m. vasario 27 d.	48	
1.2. SKAITOVĖS DOKUMENTAI				
41	K.Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių iškilmingo minėjimo Maskvoje programa ir kvietimas A.Leimontaitė skaitė K.D. "Metų" ištrauką rusų k. Yra kvietimų į K.D. metinių minėjimus Vilniuje ir Kybartuose	1964 m. sausio 27 d. - 1965 m.	7	
42	Literatūrinio koncerto "Aš juk lieku visuomet su jumis" (rež. S.Nosevičiūtė, dail. J.Surkevičius), skirto S.Nėries 60-osioms gimimo metinėms, programa ir atsiliepiamas spaudoje A.Leimontaitė skaito S.N. dienoraščio ištraukas	1964 m.	3	
43	B.Sruogos kūrybos vakaro programa, ištraukos tekstas A.Leimontaitė skaitė "Pavasario giesmės" ištrauką Yra dramos "Barbora Radvilaitė" ištrauka	1966 m. vasario 7 d.	10	
44	A.Leimontaitės vaidinto monospektaklio pagal J.Smulo romaną "Pulkininko našlė" Lietuvos TSR teatro draugijos Aktorių namuose dokumentai (tekstas rusų k., nuotraukos, atsiliepiamai spaudoje) Yra nuotraukų su M.Mironaitė, V.Čibiru ir I.Leonavičiūte	1966 m. gruodžio 18 d.	38	
45	Rusų klasikų literatūros vakaro programa. Rusų k. Mašinraštis A.Leimontaitė skaito N.Gogolio "Mirusių sielų" ištrauką. Yra jos tekstas	1966 m.	5	
46	E.Mieželaičio poezijos vakaro programa ir "Ars poetica" ištrauka. A.Leimontaitė skaitė ištrauką ir eilėraščius	1967 m. lapkričio mėn.	8	
47	M.Gorkio literatūrinio vakaro programa (mašinraštis) ir romano "Motina" ištrauka A.Leimontaitė skaitė "Danko" romano ištrauką	1968 m. kovo 18 d.	9	

- 48 A.Leimontaitės autorinio vakaro aktorių namuose afiša, programa, kvietimai, apsakymų tekstai
A.L. skaitė A.Morua, A.Barbiuso, E.Hemingvėjaus apsakymus. Yra A.V.Karosienės 1998 m. pastaba

1968 m.

14

8

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 49 A.Leimontaitės (Aurorė) skaitytas Lietuvos televizijos spektaklio pagal Žemaitės apsakymą "Rudens vakaras", tekstas

[1961-1962 m]

16

Mašinraštis su A.L. atžymomis

- 50 A.Leimontaitės skaityta įžanga prieš Lietuvos televizijos spektaklį - B.Dauguviečio "Uždavinys" (rež. B.Bratkauskas), skirtą autoriaus 80-osioms gimimo metinėms

1965 m.

4

Ribotas išdavimas

1.3. RANKRAŠČIAI

- 51 "Kazimiera Kymantaitė - režisierė", "Visur širdies dalelė"=["Gražina Jakavičiūtė"]. Straipsniai
Yra užrašų apie "Marčios" spektaklį ir "Gelininkės" repeticiją
Autografas, "Literatūros ir meno" iškarpa

1952 m. spalio 24 d. -
1967 m. sausio 28 d.

23

Ribotas išdavimas, išskyrus str. apie G.Jakavičiūtę

- 52 Dienoraščiai. Pirmas tomas

Autografas

1959-1963 m.

250

Ribotas išdavimas

- 53 Dienoraščiai. Antras tomas

Autografas

1964-1968 m.

215

Ribotas išdavimas

- 54 Užrašų knygelės bei lapeliai. Pirmas tomas
Yra [1947-1964 m.] pasisakymų, kalbų juodraščių
Autografas

1954-1961 m.

653

Ribotas išdavimas

- 55 Užrašų knygelės. Antrastomas

Autografas

1962-1968 m.

531

Ribotas išdavimas

- 56 Skaitovės repertuaro sąsiuviniai bei Maironio, K.Binkio, V.Krėvės taip pat užsienio klasikų kūrinių išrašai. Lietuvių, rusų k.

[1945-1967 m]

451

Autografas, mašinraštis

- 57 Skaitovės repertuaro sąsiuviniai. A.Puškinio, I.Turgenovo, A.Mickevičiaus ir kt. Kūriniai bei jų ištraukos rusų k. K.Donelaičio, J.Janonio, J.Marcinkevičiaus kūrinų vertimai į rusų k.

1952-1967 m.

172

Autografas

9

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 58 Knygų apie aktorius ir skaitovo darbą (K.Stanislavskio "Aktoriaus saviruoša" ir kt.) konspektai, išrašai. Rusų, lietuvių k.
Yra A.V.Karosienės pastaba apie brėžinius, ant kurių rašyta

[1947 m.]

57

Autografas

2. ANTANINOS LEIMONTAITĖS LAIŠKAI

- 59 Laiškai vyrui V.Steponavičiui. Lietuvių, rusų k.

1952 m. balandžio 22 d. - 1957 m. spalio 26 d.

56

Ribotas išdavimas

3. LAIŠKAI IR SVEIKINIMAI ANTANINAI LEIMONTAITEI

- 60 Atvirlaiškiai bei laiškai dukteriai Antrai Vincei

1954 m. kovo 4 d. - 1968 m. gruodžio 17 d.

68

Ribotas išdavimas

- 61 Sūnėno V.Požėlos ir kt. Sveikinimai

1966 m. birželio 12 d. - 1969 m.

5

Ribotas išdavimas

- 62 J.Aleksandravičiaus laiškėlis
Yra A.V.Karosienės pastaba

1957 m. lapkričio 8 d.

1

- 63 L. ir V.Berns laiškai. Rusų k.

1947 m. balandžio 21 d. - birželio 24 d.

6

- 64 K.Inčiūros laiškas

1954 m. birželio 6 d.

3

- 65 S.Nosevičiūtės laiškas, laiškėlis ir sveikinimas

1951 m. kovo 9 d. - 1964 m. gruodžio 16 d.

6

- 66 Birutės (pavardė neišaiškinta) laiškas ir sveikinimas

1954 m. birže-

6

Yra anoniminis radijo klausytojų laiškas

lio 10-13 d.

- 67 G.Jackevičiūtės, K.Kymantaitės, V.Čibiro, J. ir G.Paleckių ir kt. Sveikinimai spektaklių, premjerų ir švenčių progomis
Yra Paryžiaus Lambert'o galerijos laiškas A.L. prancūzų k.
- 1950 m. rugsėjo 13 d.-1969m kovo 7 d.
- 33

10

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

4. ANTANINOS LEIMONTAITĖS BIOGRAFINIAI DOKUMENTAI

- 68 A.Leimontaitės gimimo liudijimo Rygoje išrašas, mokslo Rygos gimnazijoje bei Rusų liaudies teatro dramos kursuose, darbo Rygos lietuvių vaikų prieglaudoje pažymėjimai. Lietuvių, rusų k.
Yra gimimo liudijimo išrašo vertimas iš latvių k., A.L. nuotrauka
- 1925 m. rugpjūčio 25 d. - 1938 m. liepos 7 d.
- 7
- 69 A.Leimontaitės, Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro artistės ir Lietuvos TSR teatro draugijos narės dokumentai (darbo pažymėjimai, kvietimai, raštai ir kt.)
- 1941 m. birželio 17 d.- 1967 m. balandžio 22 d.
- 11
- 70 Lietuvos TSR Raudonojo Kryžiaus draugijos pažymėjimas ir padėka, TSRS kultūros darbuotojų profesinių sąjungų garbės raštas ir Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo raštas apie nusipelnusios artistės vardo suteikimą A.Leimontaitėi bei pažymėjimas. Lietuvių, rusų k.
- 1948 m. birželio 10 d. - 1955 kovo 1 d.
- 8
- 71 A.Leimontaitės-Steponavičienės pareiškimas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui J.Paleckiui. Rusų k. Juodraštis
- 1951 m.
- 7 Ribotas išdavimas
- 72 A.Leimontaitės-Steponavičienės buitiniai dokumentai (nuomos sutartys, buto pasas ir kt.) Lietuvių, rusų k.
Yra 1939 m. sąskaita
- 1950 m. birželio 8 d. - 1968 m. gruodžio 9 d.
- 14 Ribotas išdavimas

5. DOKUMENTAI APIE ANTANINĄ LEIMONTAITĘ

- 73 J.Bautrėnas. "Antanina Leimontaitė-Steponavičienė". 50/30. ("Lietuvos meno meistrai"). [Straipsnis].
Yra 1930 m. ir 1940 m. atsiliepimų spaudoje apie A.L. įrašų, straipsnelis. Lietuvių, rusų k.
- 1957 m. sausio 10 d.
- 8

- 74 Straipsnelis apie A.Leimontaitę ir Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos anketa, jos nekrologai, straipsniai, informacinės žinutės apie A.L., nuotraukos bei kiti paminėjimai periodikoje
Yra [1928 m.] Latvijos lietuvių žurnalo iškarpa, 1940 m. Valstybės teatro spektaklio M.Panjolio "Topazo" recenzija

1967-1996 m.

45

11

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

6. VAIZDINIAI DOKUMENTAI

6.1. PIEŠINYS, APLIKACIJA

- 75 A.Leimontaitė. Portretas. Autorius neišaiškintas
Yra įrašas rusų k., 1991 m. aktas apie dail. V.Eidukevičiaus A.Leimontaitės portretų (žr. F. b. 73) eksponavimą
- 1928 m. gruodžio 15 d.
- 2
- 76 A.Leimontaitė. Portretas
Aplikacija
- [1954 m.]
- 1

6.2. NUOTRAUKOS

6.2.1. A.Leimontaitė viena ir su artimaisiais

- 77 A.Leimontaitė jaunystėje. Portretinės ir buitinės nuotraukos
- [1924]-1938 m
- 18
- 78 A.Leimontaitė. Portretinės ir kt. nuotraukos
- 1950-1969 m.
rugpjūčio mėn
- 16
- 79 A.Leimontaitė viena ir su anūku Vytautu. Nuotraukos - fotobandymai A.L. kūrybinio vakaro programos viršelis
- 1968 m.
- 16
- 80 A.Leimontaitė su seserim Elena Rygoje, su vyru V.Steponavičium sesers Rozalijos ūkyje, su seserimis ir vyro artimaisiais Vaškuose. Nuotraukos
- [1926-1940m.]
- 3
- 81 A.Leimontaitė su dukterim Antra Vince (kūdikystėje) ir po vyro netekties. Nuotraukos
- 1939-1958 m.
- 2

6.2.2. A.Leimontaitė su kt. asmenimis

- 82 A.Leimontaitė su Rygos lietuvių našlaičių prieglaudos
- [1926-1930m.]
- 2

auklėtiniais ir auklėtojomis poilsio metu. Grupinės nuotraukos

- 83 A.Leimontaitė su Elena Žalinkevičaitė. Portretinė nuotrauka 1932 m. 1
- 84 A.Leimontaitė su E.Grikevičiūte, A.Vainiūnaite, K.Juršiu, S.Petraičiu ir kt. Valstybės teatro aktoriais, režisieriais B.Dauguviečiu ir A.Oleka-Žilinsku, bendradarbiais. Grupinė nuotrauka. 1932 m. gegužės mėn. 1
- Fotokopija

12

1	2	3	4	5
85	A.Leimontaitė ir V.Steponavičius su M.Chadaravičium, S.Pilka, K.Juršiu, Ks. Dauguvietyte ir kt. Vals - tybės teatro dramos aktoriais, V.Žadeika, L.Gira, N.Pozdniakovu parodos A.Puškinio 100-osioms mir - ties metinėms atidarymo metu. Grupinė nuotrauka Fotokopija	1937 m.	1	
86	A.Leimontaitė su J.Kavaliausku, L.Kupstaite, V.Jur - kūnu ir kt. Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro aktoriais Lietuvių literatūros ir meno dekadės Mas - kvoje metu. Grupinė nuotrauka Fotokopija	1954 m. kovo mėn.	1	
87	A.Leimontaitė su T.Vaičiūniene. Nuotrauka Yra A.V.Karosienės įrašas	[1954 m.]	1	
88	A.Leimontaitė su P.Treiniu, J.Vilučiu, J.Biržiu, K.Ky - mantaitė, J.Berūkštyte ir kt. Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro aktoriais ir bendradarbiais Pirmajame Pabaltijo teatrų festivalyje Rygoje prie A.Ūpyčio dramos teatro. Grupinė nuotrauka	1956 m.	1	
89	A.Leimontaitė, A.Oškinaite, E.Oškinaite ir kt. svečiai su G. ir J.Paleckiais ir jų artimaisiais. Grupinės nuot - raukos Yra A.L. įrašyta data	1960 m. sau - sio mėn.	2	
90	A.Leimontaitė su S.Nosevičiūte, A.Sabaliu, O.Knap - kyte, A.Stošiuėte ir kt. Lietuvos TSR valstybinio aka - deminio dramos teatro aktoriais gastrolių metu. Nuot - raukos	1956-1960 m.	7	
91	A.Leimontatės laidotuvės. Nuotraukos Yra J.Paleckio darytų, jo laiškėlis	1969 m. rug - pjūčio 13-15 d.	15	Ribotas išdavi-

- 92 A.Leimontaitės tėvų Juozapo ir Rozalijos Leimontų kapai Rygoje, katalikų šv. Mykolo (Mikele) kapinėse. Nuotraukos [19960 m.] 2
- 93 J.Žichareva, a.leimontaitės Rygoje lankyto Rusų liaudies teatro dramų kursų vadovė. Portretinė nuotrauka 19926 m. 1
- Yra A.L. įrašyta data

13

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. ANTANINOS LEIMONTAITĖS SURINKTI DOKUMENTAI

- 94 Vilniaus miesto teatro spektaklio - H.Ibseno dramų "Lėlių namai"="Nora" (rež. R.Juknevičius, dail. V.Palaima) tekstas. [D.Kubertavičiūtės (Fru Lindė)] egz. su pastabomis ir taisymais 1942 m. 77
- Mašinraštis
- 95 A.Leimontaitės surinkti Lietuvos ir Rusijos teatrų spektaklių, Lietuvių literatūros ir meno dekadų Maskvoje programos ir leidiniai, dailiojo skaitymo apžūrų, poezijos vakarų ir kt. programos. Lietuvių, rusų k. 1945-1967 m. 135
- 96 A.Leimontaitės surinkti lietuvių poetų eilėraščiai bei vertimai, keli rusų poetų eilėraščiai, straipsniai. Lietuvių, rusų k. [1939-1968m.] 76
- Yra 1919 m. I.Teno "Paskaitų apie meną" II d. leidinys rusų k.

Iš viso į šį aprašą įrašytos 96(devyniasdešimt šešios) bylos 1 - 96 nr.

Aprašą padarė vyresn. archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. gegužės 29 d.

LIETUVOS LITERATŪROS IR MENO ARCHYVAS

ANTANINA LEIMONTAITĖ
1906-1969
VINCAS STEPONAVIČIUS
1898-1958
aktoriai

Fondas **618**
Aprašas **1**

A.Leimontaitės vaidintų spektaklių
pjesių tekstai, nuotraukos, programos,

rankraščiai, skaitovės repertuaras,
laiškai, nuotraukos ir kt.

[1924]-1996 m.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO PIRMO APRAŠO
PRATARMĖ

Į Lietuvos literatūros ir meno archyvą išsaugotus tėvų dokumentus perdavė duktė Antra Vincė Karosienė 1996 m. gegužės 30 d., birželio 20 d., rugsėjo 24 d., lapkričio 19 d.; 1997 m. spalio 16 d., lapkričio 17 d. ir gruodžio 9 d. Jie pradėti tvarkyti 1997 11 10, baigti 1998 06 01. Buvo suformuoti du dokumentų aprašai, į pirmą atskirtas A.Leimontaitės, į antrą - V.Steponavičiaus archyvinis palikimas.

Kai kurių dokumentų panaudojimas yra apribotas. Šio aprašo tai yra 50, 51 (išskyrus straipsnį apie G.Jakavičiūtę), 52, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 71, 72, 91 bylos. Joms skaityti reikalingas raštiškas A.V.Karosienės sutikimas.

Antanina Leimontaitė gimė 1906 m. birželio 1 d. (senuoju stiliumi - gegužės 19 d.) Rygoje, Juozapo ir Rozalijos Leimontų šeimoje. Tėvai iš Lietuvos į Latviją išvažiavo apie 80-sius XIX a. metus, mieste įsigijo žemės sklypą, pastatė vežėjų kiemą (stotį). Tėvas dirbo vežėju, motina prižiūrėjo 10 vaikų. Antanina augo su 6 seserimis.

1925 m. ji baigė privačią mergaičių gimnaziją (mokėsi rusų kalba). 1926 m. įstojo į Rusų liaudies teatro dramos kursus, lankė Rusų dramos teatro studiją, kurią baigė 1930 m. pavasarį (b. 68, 73). 1926-1930 m. A.Leimontaitė dirbo auklėtoja Rygos lietuvių našlaičių prieglaudoje, dalyvavo Lietuvių mokytojų sąjungos veikloje, vaidino ir režisavo scenos mėgėjų draugijose ("Rūtos"). 1930 m. ji atvyko į Lietuvą ir pradėjo dirbti Valstybės teatro dramos trupėje - iš pradžių kandidate į dramos artistes, vėliau - laisvai samdoma ir etatine artiste (F. 200, ap. 6, b. 112).

1932-1934 m. A.Leimontaitė dirbo Valstybės teatro Šiaulių skyriuje, po to vėl grįžo į Kauną. Šiauliuose ji vaidino būsimo vyro Vinco Steponavičiaus pastatytuose spektakliuose - P.Heizės "Marija Magdalieta" pagrindinį vaidmenį ir O.Ernsto "Auklėtojai" - pedagogę Gyžą Golm.

Kaune A.Leimontaitė dalyvavo rusų emigrantų draugijos "Kultūra ir gyvenimas", gyvavusios [1925]-1940 m., spektakliuose, režisavo. Medžiagos apie šią draugiją yra O.Kuzminos-Dauguvietienės ir M.Červinskaitės-Pauliukonienės fonduose (ir spektaklio, tarp kurio vaidintojų yra ir A.Leimontaitė,

nuotrauka). 1 byloje esančioje A.Leimontaitės vaidmens nuotraukoje - tik spėjama G.Hauptmano dramos "Elga" veikėja.

1940 m. A.Leimontaitė ir kiti kauniečiai atvyksta į kuriamą Vilniaus valstybinį dramos teatrą, vaidina jo spektakliuose iki 1941 m. birželio. Karo su vokiečiais metais su vyru V.Steponavičium gyvena jo brolio ūkyje Sokuose. 1944 m.A.Leimontaitė grįžta į Vilniaus teatrą ir dirba jame iki išėjimo į pensiją 1964 m.

1954 m. A.Leimontaitei suteiktas Lietuvos TSR nusipelnusios artistės garbės vardas. Į jos kūrybinę biografiją įrašyti ryškūs Turandot (K.Gocio "Princesė Turandot"), Siuzi Kurtua (M.Panjolio "Topazas"), Donjos Beatricės (P.Kalderono "Meile nežaidžiama"), Elmiros (Moljero "Tartiufas"),Ledi Milford ir Elžbietos (F.Šilerio "Klasta ir meilė" ir "Marija Stiuart") vaidmenys. Ne mažiau pažymėtini lietuvių moterų dramatiški ir komiški paveikslai dramos ir televizijos teatre, skaitovės programos. Ypač iškilus įvykis buvo K.Donelaičio 250-osios gimimo metinės 1964 m. A.Leimontaitė daug važinėjo, skaitė poemą "Metai" lietuvių ir rusų kalba Tolminkiemyje, Leningrade, Maskvoje, Lietuvoje.

Teatralų atmintyje yra garsus jos monospektaklis "Pulkininko našlė" (1966 m.), kurį režisuoti padėjo Vytautas Čibiras, palaikė kolegos aktoriai.

2

A.Leimontaitė, kaip ir kiekviena aktorė, turėjo savo svajonių - norėjo vaidinti Larisą Ogudalovą A.Ostrovskio "Bekraitėje" (b. 14), Norą H.Ibseno "Lėlių namuose" (b. 34), mokėjo atkakliai studijuoti vaidmenis, literatūrą, išmoko skambinti gitara.

36 byloje yra Just.Marcinkevičiaus poemos "Kraujas ir pelenai" inscenizacijos tekstas. A.Leimontaitė repetavo Motinos Daunienės vaidmenį, bet prieš spektaklio premjerą skubiai buvo pakeisti keli aktoriai ir jai neteko toliau šio vaidmens suvaidinti (žr. F. 200, ap. 2, b. 103). Poema buvo A.Leimontaitės - skaitovės repertuare.

Vyro Vinco Steponavičiaus mirties dieną 1958 03 01 aktolei reikėjo vaidinti A.Griciaus komedijoje "Liepto galas", spektaklį tiesiai į eterį transliavo Lietuvos televizija. Po budėjimo prie vyro aktorė išėjo į teatrą, o po spektaklio sulaukė žinios apie artimo žmogaus netektį.

Tragiškas A.Leimontaitei buvo ir pasirošimas S.Nėries 60-osioms gimimo metinėms skirtam vakarui. Per repeticiją aktorė susilaužė ranką ir susitrenkė galvą. Po kurio laiko išsivystė piktybinis smegenų auglys.1969 m. rugpjūčio 13 d. ji mirė. Palaidota Vilniaus Antakalnio kapinėse, šalia savo vyro V.Steponavičiaus, palikusi aristokratiškos, santūrios ir šviesios moters atminimą.

A.Leimontaitė išsaugojo savo ir vyro archyvą, buvo sukaupusi didelę grožinės ir teatrinės literatūros biblioteką, kurią paveldėjusi aktorių duktė A.V.Karosienė neišsklaidytą norėtų palikti visuomenei.Taip pat ji žada papildyti tėvų fondą užrašytais atsiminimais. Jos pasakojimais, nuotraukų metrikavimu, paaiškinimais remtasi, tvarkant fondo dokumentus.

Vyresnioji archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. gegužės 25 d.

ANTANINOS LEIMONTAITĖS IR VINCO STEPONAVIČIAUS
618 FONDO 1 APRAŠO BYLŲ SISTEMINIMO SCHEMA IR TURINYS

1. <u>Antaninos Leimontaitės kūrybos dokumentai</u>	
1.1. Vaidintų spektaklių dokumentai	
1.1.1. Mėgėjų teatro	1
1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro	2-37
1.1.3. Lietuvos televizijos teatro	38-40
1.2. Skaitovės dokumentai.....	41-50
1.3. Rankraščiai	51-58
2. <u>Antaninos Leimontaitės laišakai</u>	59
3. <u>Laiškai ir sveikinimai Antaninai Leimontaitei</u>	60-67
4. <u>Antaninos Leimontaitės biografiniai dokumentai</u>	68-72
5. <u>Dokumentai apie Antaniną Leimontaite</u>	73-74
6. <u>Vaizdiniai dokumentai</u>	
6.1. Piešinys, aplikacija	75-76
6.2. Nuotraukos	
6.2.1. A.Leimontaitė viena ir su artimaisiais	77-81
6.2.2. A.Leimontaitė su kt. asmenimis	53-56

S.v. Nr.	Saugojimo vieneto antraštė	Chronologinės ribos	Lapų skaičius	Pastabos
1	2	3	4	5

1. ANTANINOS LEIMONTAITĖS KŪRYBOS DOKUMENTAI

1.1. VAIDINTŲ SPEKTAKLIŲ DOKUMENTAI

1.1.1. Mėgėjų teatro

1	A.Leimontaitės (Elga) vaidinto Rusų draugijos “Kultūra ir gyvenimas” Kaune mėgėjų teatro spektaklio - G.Hauptmano dramos “Elga” (rež. V.Bastunovas) - programa. Rusų k. Yra neišaiškinto A.L. vaidmens nuotrauka	1937 m.	3
<i>1.1.2. Vilniaus valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio dramos = Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro</i>			
2	A.Leimontaitės (Matilda) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - H.Hejermanso dramos “Viltis” = “Vilties” žuvimas” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Palaima) - vaidmens tekstas, programa, išspausdinta leidinyje Mašinraštis su A.L. pastabomis	1940 m. spalio 6 d.	28
3	A.Leimontaitės (Paula Klotilda Klausen) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - G.Hauptmano dramos “Prieš saulėlydį” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Andriušis) - programa	1940 m. lapkričio 30 d.	3
4	A.Leimontaitės (Šamanova) ir V.Steponavičiaus (Karnaračėjus) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Arbusovo pjesės “Tanė” = “Tania” (rež.	1940 m. gruodžio 29 d.	2

J.Monkevičius, dail. V.Palaima) - programa

- 5 A.Leimontaitės (Elena) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - B.Dauguviečio pjesės "Uždavinys" (rež. R.Juknevičius, dail. V.Kosciuška) - tekstas

1946 m. vasario 2 d. 64

Yra vaidmenų paskirstymas
Mašinraštis su A.L. pastabomis

2

1	2	3	4	5
6	A.Leimontaitės (Polina) vaidinto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Gorkio pjesės "Priešai" (rež. B.Dauguvietis, dail. V.Palaima) - tekstas Yra 1965 m. B.Dauguviečio 80-osioms gimimo metinėms skirta vakaro programa Mašinraštis su A.L. pastabomis	1946 m. rugsėjo 14 d. (atn. 1952 m.)	111	
7	A.Leimontaitės (Sibil Berling) repetuoto, bet nepastatyto Vilniaus valstybinio dramos teatro spektaklio - Dž.Pristlio pjesės "Jūs to nepamiršite" (rež. J.Grybauskas) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. taisymais	1946 m.	81	
8	A.Leimontaitės (Zabelina) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - N.Pogodino pjesės "Kremliaus kurantai" (past. B.Dauguviečio, rež. M.Chadaravičius, dail. V.Palaima) - pjesės ir vaidmens tekstai Yra A.L. (Maša) dainuotų spektaklyje K.Simonovo "Po Prahos kaštonais" (1947 02 08) dainų žodžiai ir gaidos Mašinraštis ir spaudinys su A.L. pastabomis	1947 m. lapkričio 5 d., atn. 1955 m.	113	
9	A.Leimontaitės (Evdokija Fiodorovna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - B.Romašovo pjesės "Didžioji jėga" (rež. B.Lukošius, dail. A.Motiejūnas) - tekstas Mašinraštis su A.L. atžymomis	1948 m. liepos 10 d.	80	
10	A.Leimontaitės (Elizaveta Ivanovna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - L.Maliugino pjesės "Seni draugai" (past. M.Chadaravičiaus, rež. J.Siparis, dail. A.Motiejūnas) - programa (skrajutė)	1948 m. rugsėjo 25 d.	1	

11	A.Leimontaitė (Varvara) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Gorkio pjesės "Jegoras Bulyčiovas" (rež. B.Dauguvietis, dail. J.Medvedevas) - tekstas Mašinraštis su A.L. pastabomis lietuvių ir rusų k.	1948 m. lapkričio 10 d.	47	
12	A.Leimontaitės (Elmira) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - Moljero komedijos	1949 m. rugpjūčio 14 d.	108	Žr. F. 200, ap.

3

1	2	3	4	5
	<p>"Tartiužas" (rež. B.Dauguvietis, dail. M.Bulaka) vaidmens tekstai Mašinraštis su A.L. pastabomis</p>			2, b. 32, l. 18
13	<p>A.Leimontaitės (Kira Reičel) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - N.Virtos dramos "Pasmerktųjų sąmokslas" (past. B.Dauguviečio, rež. A.Kernagis, dail. J.Jankus) - pjesės tekstas ir portretinė nuotrauka Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. pastabomis</p>	1949 m. balandžio 6 d.	93	
14	<p>A.Leimontaitės (Ogudalova) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Ostrovskio dramos "Bekraitė" (rež. A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas A.L. savarankiškai repetavo Larisos vaidmenį, yra romansų tekstai Mašinraštis su A.L. pastabomis lietuvių ir rusų k.</p>	1950 m. balandžio 15 d.	91	
15	<p>A.Leimontaitės (Elvira Burdulienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Griciaus pjesės "Liepto galas" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Jankus) - vaidmens tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. pastabomis</p>	1950 m. birželio 2 d.	69	
16	<p>A.Leimontaitės (Ignotienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Gudaičio - Guzevičiaus pjesės "Kalvio Ignoto teisybė" (rež. K.Kymantaitė, A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - tekstas Spaudinys su A.L. pastabomis</p>	1950 m. liepos 22 d.	54	
17	<p>A.Leimontaitės (Viešnia) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Višnevskio</p>	1951 m.	3	

pjesės “Neužmirštamieji 1919-ieji metai” (rež. V.Cy-gankovas, J.Grybauskas, dail. J.Jankus) - programa

- 18 A.Leimontaitės (Donja Beatričė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - P.Kalde-rono komedijos “Meile nežaidžiama” (rež. K.Kyman-taitė, dail. J.Surkevičius) - programa, pjesės tekstas, A.L. parašytas Beatričės raštelis de Lunai
Mašinėraštis su A.L. pastabomis
4

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 19 A.Leimontaitės (Lebedkina) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Ostrovskio komedijos “Vėlyvoji meilė” (rež. J.Siparis, M.Miro - naitė, dail. S.Lukackis) - tekstas
Mašinėraštis su A.L. pastabomis rusų k.
- 20 A.Leimontaitės (Vera Michailovna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - A.Afinogenovo pjesės “Pavasaris” = “Mašenka” (rež. V.Limantas, dail. H. Kazlauskas) - vaidmens tekstas
Mašinėraštis su A.L. pastabomis
- 21 A.Leimontaitės (Jarmalienė, [Mokytoja]) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Miliūno P.Cvirkos apysakos “Žemė maitintoja” inscenizacijos (rež. A.Kernagis, dail. V.Palaima) - vaidmens tekstas
Mašinėraštis su A.L. taisymais
- 22 A.Leimontaitės (Magdė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - J.Baltušio pjesės “Anksti rytelį” (rež. K.Kymantaitė ir P.Lesli, dail. J.Jankus, J.Surkevičius, J.Vilutis) - premjeros progra-
ma
Yra rež. K.K. sveikinimo įrašas ir raštelis
- 23 A.Leimontaitės (Ponia diu Brokar) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - O. de Bal-zako pjesės “Gėlininkė”= “Pamela Žiro” =“Mergaitė iš liaudies” (rež. A.Radzevičius, dail. J.Surkevičius) - tekstas
Yra vaidmenų paskirstymas
Mašinėraštis su A.L. pastabomis rusų k.
- 24 A.Leimontaitės (Elenė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - M.Baratašvili komedijos “Žiogas” (rež. A.Kernagis, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstas

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 25 A.Leimontaitės (Agota Širmulienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Miliūno komedijos “Še tau, kad nori!” (rež. R.Juknevičius, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstas
Mašinraštis su A.L. pastabomis

1955 m. gegužės 28 d.

33

5

1	2	3	4	5
26	A.Leimontaitės (Dolores Ortega) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - Dž.Londono pjesės “Vagystė”=“Vilkiškos sielos” (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - vaidmens tekstai ir programa Mašinraštis su A.L. pastabomis	1955 m. liepos 17 d.	34	
27	A.Leimontaitės (Ledi Milford) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - F.Šilerio tragedijos “Klasta ir meilė” (atn. rež. J.Kavaliauskas, dail. J.Surkevičius) - dokumentai: vaidmens tekstas, scenos nuotrauka ir J.Surkevičiaus piešinys - A.L. Ledi Milford - portretas Mašinraštis su A.L. pastabomis	1956 m.	17	
28	A.Leimontaitės (Janonienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - J.Būtėno ir A.Kernagio dramos “Pamilau dangaus žydrumą” (rež. A.Kernagis, dail. M.Percovas) - vaidmens tekstas ir programa Mašinraštis su A.L. pastabomis	1957 m.	27	
29	A.Leimontaitės (Motina su berniuku) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - dramos “Paskenduolė” A.Vienušio apsakymo motyvais (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Vilutis) - vaidmens tekstas ir programa Mašinraštis	1964 m. lapkričio 28 d.	23	
30	A.Leimontaitės (Bebienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - R.Blaumano pjesės “Siuvėjų dienos Silmačiuose” (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - tekstas Yra vaidmenų paskirstymas Mašinraštis su A.L. pastabomis	1957 m. kovo 23 d.	108	
31	A.Leimontaitės (Elžbieta) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - F.Šilerio tragedijos “Marija Stiuart” (rež. L.Lurjė,	1958 m.	170	

dail. J.Surkevičius) dokumentai (pjesės tekstai, scenos nuotrauka, pastabos apie gastroles ir kt.)

Mašinraštis su A.L. pastabomis rusų k.

- 32 A.Leimontaitės (Tūbelienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - A.Gudaičio-Guzevičiaus dramos "Nematomas gink-

1958 m. gruodžio 14 d.

74

6

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

las" (rež. J.Rudzinskas, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas

Yra vaidmenų paskirstymas

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 33 A.Leimontaitės (Juzė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio-V.Limanto dramos "Vestuvių maršas" (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas

1959 m. spalio 24 d.

83

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 34 A.Leimontaitės (Peteninė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - K.Feher komedijos "Mes irgi ne angelai" (rež. R.Juknevičius, dail. J.Surkevičius) - pjesės tekstas ir programa

1959-1960 m.

87

Yra V.Jurkūno sveikinimas 100-ojo spektaklio proga

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 35 A.Leimontaitės (Šeiminkė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio - M.Lermontovo dramos "Maskaradas" (rež. R.Juknevičius, dail. D.Kopustinskaitė-Mataitienė) - vaidmens tekstas

1960 m. kovo 12 d.

4

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 36 A.Leimontaitės (Motina Daunienė) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro spektaklio K.Kymantaitės inscen. poemos - J.Marcinkevičiaus "Kraujas ir pelenai" (rež. K.Kymantaitė, dail. J.Čeičytė) - tekstas

1961 m. gegužės 13 d.

80

Vaidmuo nesuvestas, žr.F.200 ap. 2, b. 103

Yra vaidmenų paskirstymas, teksto papildymų

Mašinraštis su A.L. pastabomis, autografas

- 37 A.Leimontaitės (Jelena Jevgenjevna) vaidinto Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro spektaklio - V.Tokarevo insc. pagal D.Pavlovos romaną "Sąžinė" (rež. V.Čibiras, dail. M.Percovas) - vaidmens tekstas ir programa

1964-1965 m. kovo 19 d.

9

Yra A.Radzevičiaus įrašas programoje

Mašinraštis su A.L. pastabomis rusų k.

1.1.3. Lietuvos televizijos teatro

- 38 A.Leimontaitės (Kyverienė) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - Žemaitės komedijos "Trys mylimos" 1964 m. 32
7

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

(rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius, J.Vaitulevičius) - vaidmens tekstas ir scenų nuotraukos (originalas ir laikraščių iškarpos)

Mašinraštis su A.L. pastabomis

- 39 A.Leimontaitės (Karalienė) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - J.Mackonio pjesės "Kapričios" = "Kapričiai" (rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius, G.Dapkus) - vaidmens tekstas 1964 m. 13
Yra scenos nuotrauka laikraščio iškarpa
Mašinraštis su A.L. atžymomis

- 40 A.Leimontaitės (Enė, Ann) vaidinto Lietuvos televizijos spektaklio - S.Stemplio telepjesės "Nėra nežinomų salų" (rež. B.Bratkauskas, dail. R.Lukšas, op. J.Botyrius ir J.Vaitulevičius) - tekstas 1967 m. vasario 27 d. 48
Mašinraštis su A.L. pastabomis

1.2. SKAITOVĖS DOKUMENTAI

- 41 K.Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių iškilmingo minėjimo Maskvoje programa ir kvietimas 1964 m. sausio 27 d. - 1965 m. 7
A.Leimontaitė skaitė poemos "Metai" ištrauką rusų k.
Yra kvietimų į minėjimus Vilniuje ir Kybartuose
- 42 Literatūrinio koncerto "Aš juk lieku visuomet su jumis" (rež. S.Nosevičiūtė, dail. J.Surkevičius), skirto S.Nėries 60-osioms gimimo metinėms, programa ir atsiliepiamas spaudoje 1964 m. 3
A.Leimontaitė skaitė S.N. dienoraščio ištraukas
- 43 B.Sruogos kūrybos vakaro programa, ištraukos tekstas 1966 m. vasario 7 d. 10
A.Leimontaitė skaitė "Pavasario giesmės" ištrauką
Yra dramos "Barbora Radvilaitė" ištrauka
- 44 A.Leimontaitės vaidinto monospektaklio pagal J.Smulo romaną "Pulkininko našlė" Lietuvos TSR teatro draugijos Aktorių namuose dokumentai (tekstas rusų k., nuotraukos, atsiliepimai spaudoje) 1966 m. gruodžio 18 d. 38
Yra nuotraukų su M.Mironaite, V.Čibiru ir

I.Leonavičiūte

- 45 Rusų klasikų literatūros vakaro programa. Rusų k. 1966 m. 5
Mašinraštis
- 8

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- A.Leimontaitė skaitė N.Gogolio “Mirusių sielų” ištrauką. Yra jos tekstas
- 46 E.Mieželaičio poezijos vakaro programa ir “Ars poetica” ištrauka 1967 m. lapkričio mėn. 8
A.Leimontaitė skaitė ištrauką ir eilėraščius
- 47 M.Gorkio literatūrinio vakaro programa (mašinraštis) ir romano “Motina” ištrauka 1968 m. kovo 18 d. 9
A.Leimontaitė skaitė “Danko”, romano ištrauką
- 48 A.Leimontaitės autorinio vakaro Aktorių namuose afiša, programa, kvietimai, apsakymų tekstai 1968 m. 14
A.L. skaitė A.Morua, A.Barbiuso, E.Hemingvėjaus apsakymus
Yra A.V.Karosienės 1998 m. pastaba
- 49 A.Leimontaitės (Astorė) skaitytas Lietuvos televizijos spektaklio pagal Žemaitės apsakymą “Rudens vakaras”, tekstas [1961-1962 m] 16
Mašinraštis su A.L. atžymomis
- 50 A.Leimontaitės skaityta įžanga prieš Lietuvos televizijos spektaklį - B.Dauguviečio “Uždavinys” (rež. B.Bratkauskas), skirtą autoriaus 80-osioms gimimo metinėms 1965 m. 4 Ribotas išdavimas

1.3. RANKRAŠČIAI

- 51 “Kazimiera Kymantaitė - režisierė”, “Visur širdies dalelė”=[“Grażina Jakavičiūtė”]. Straipsniai 1952 m. spalio 24 d. - 1967 m. sausio 28 d. 23 Ribotas išdavimas, išskyrus str. apie G.Jakavičiūtę
Yra užrašų apie “Marčios” spektaklį ir “Gėlininkės” repeticiją
Autografas, “Literatūros ir meno” iškarpa
- 52 Dienoraščiai. Pirmas tomas 1959-1963 m. 250 Ribotas išdavimas
Autografas
- 53 Dienoraščiai. Antras tomas 1964-1968 m. 215 Ribotas išdavimas
Autografas

1	2	3	4	5
54	Užrašų knygelės bei lapeliai. Pirmas tomas Yra [1947-1964 m.] pasisakymų, kalbų juodraščių Autografas	1954-1961 m.	653	Ribotas išdavimas
55	Užrašų knygelės. Antras tomas Autografas	1962-1968 m.	531	Ribotas išdavimas
56	Skaitovės repertuaro sąsiuviniai bei Maironio, K.Binkio, V.Krėvės, taip pat užsienio klasikų kūrinių išraišai. Lietuvių, rusų k. Autografas, mašinraštis	[1945-1967 m.]	451	
57	Skaitovės repertuaro sąsiuviniai. A.Puškinio, I.Turgenevo, A.Mickevičiaus ir kt. kūriniai bei jų ištraukos rusų k. K.Donelaičio, J.Janonio, J.Marcinkevičiaus kūrinių vertimai į rusų k. Autografas	1952-1967 m.	172	
58	Knygų apie aktorius ir skaitovo darbą (K.Stanislavskio "Aktoriaus saviruoša" ir kt.) konspektai, išraišai. Rusų, lietuvių k. Yra A.V.Karosienės pastaba apie brėžinius, ant kurių rašyta Autografas	[1947 m.]	57	
<u>2. ANTANINOS LEIMONTAITĖS LAIŠKAI</u>				
59	Laiškai vyrui V.Steponavičiui. Lietuvių, rusų k.	1952 m. balandžio 22 d. - 1957 m. spalio 26 d.	56	Ribotas išdavimas
<u>3. LAIŠKAI IR SVEIKINIMAI ANTANINAI LEIMONTAITEI</u>				
60	Atvirlaiškiai bei laiškai dukteriai Antrai Vincei	1954 m. kovo 4 d. - 1968 m. gruodžio 17 d.	68	Ribotas išdavimas
61	Sūnėno V.Požėlos ir kt. sveikinimai	1966 m. birželio 12 d. - 1969 m.	5	Ribotas išdavimas

- 62 J.Aleksandravičiaus laiškėlis
Yra A.V.Karosienės pastaba 1957 m. lap-
kričio 8 d. 1

10

1	2	3	4	5
63	L. ir V.Berns laiškėlai. Rusų k.	1947 m. ba- landžio 21 d. - birželio 24 d.	6	
64	K.Inčiūros laiškėlas	1954 m. birže- lio 6 d.	3	
65	S.Nosevičiūtės laiškėlas, laiškėlis ir sveikinimas	1951 m. kovo 9 d. - 1964 m. gruodžio 16 d.	6	
66	Birutės (pavardė neišaiškinta) laiškėlas ir sveikinimas Yra anoniminis radijo klausytojų laiškėlas	1954 m. birže- lio 10-13 d.	6	
67	G.Jackevičiūtės, K.Kymantaitės, V.Čibiro, J. ir G.Pa- leckių ir kt. sveikinimai spektaklių, premjerų ir šven- čių progomis Yra Paryžiaus Lambert'o galerijos laiškėlas A.L. prancūzų k.	1950 m. rugsė- jo 13 d.-1969m kovo 7 d.	33	

4. ANTANINOS LEIMONTAITĖS **BIOGRAFINIAI DOKUMENTAI**

- 68 A.Leimontaitės gimimo liudijimo Rygoje išrašas, mo-
kslo Rygos gimnazijoje bei Rusų liaudies teatro dra-
mos kursuose, darbo Rygos lietuvių vaikų prieglaudo-
je pažymėjimai. Lietuvių, rusų k.
Yra gimimo liudijimo išrašo vertimas iš latvių
k., A.L. nuotrauka 1925 m. rug-
pjūčio 25 d. -
1938 m. liepos
7 d. 7
- 69 A.Leimontaitės, Lietuvos TSR valstybinio dramos
teatro artistės ir Lietuvos TSR teatro draugijos narės,
dokumentai (darbo pažymėjimai, kvietimai, raštai ir
kt.) 1941 m. birže-
lio 17 d.-
1967 m. ba-
landžio 22 d. 11
- 70 Lietuvos TSR Raudonojo Kryžiaus draugijos
pažymėjimas ir padėka, TSRS kultūros darbuotojų
profesinių sąjungų garbės raštas ir Lietuvos TSR
Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo raštas apie
nusipelnusios artistės vardo suteikimą A.Leimontaitei bei
pažymėjimas. Lietuvių, rusų k. 1948 m. birželio
10 d.-1955 m.
kovo 1 d. 8
- 71 A.Leimontaitės-Steponavičienės pareiškimas Lietuvos
TSR Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui J.Paleckiui. 1951 m. 7 Ribotas
išdavi -

1	2	3	4	5
72	A.Leimontaitės-Steponavičienės buitiniai dokumentai (nuomos sutartys, buto pasas ir kt.) Lietuvių, rusų k. Yra 1939 m. sąskaita	1950 m. birželio 8 d. - 1968 m. gruodžio 9 d.	14	Ribotas išdavimas
<u>5. DOKUMENTAI APIE ANTANINĄ LEIMONTAITĖ</u>				
73	J.Bautrėnas. "Antanina Leimontaitė-Steponavičienė. 50/30. (Lietuvos meno meistrai)". [Straipsnis] Yra 1930 m. ir 1940 m. atsiliepimų spaudoje apie A.L. įrašų, straipsnelis. Lietuvių, rusų k.	1957 m. sausio 10 d.	8	
74	Straipsnelis apie A.Leimontaitę ir Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos anketa, jos nekrologai, straipsniai, informacinės žinutės apie A.L., nuotraukos bei kiti paminėjimai periodikoje Yra [1928 m.] Latvijos lietuvių žurnalo iškarpa, 1940 m. Valstybės teatro spektaklio M.Panjolio "Topazo" recenzija	1967-1996 m.	45	
<u>6. VAIZDINIAI DOKUMENTAI</u>				
6.1. PIEŠINYS, APLIKACIJA				
75	A.Leimontaitė. Portretas. Autorius neišaiškintas Yra įrašas rusų k., 1991 m. aktas apie dail. V.Eidukevičiaus A.Leimontaitės portretų (žr. b. 73) eksponavimą	1928 m. gruodžio 15 d.	2	
76	A.Leimontaitė. Portretas Aplikacija	[1954 m.]	1	
6.2. NUOTRAUKOS				
6.2.1. <i>A.Leimontaitė viena ir su artimaisiais</i>				
77	A.Leimontaitė jaunystėje. Portretinės ir buitinės nuotraukos	[1924]-1938 m	18	
78	A.Leimontaitė. Portretinės ir kt. nuotraukos	1950-1969 m. rugpjūčio mėn	16	
79	A.Leimontaitė viena ir su anūku Vytautu. Nuotraukos - fotobandymai A.L. kūrybinio vakaro programos viršeliui	1968 m.	16	

1	2	3	4	5
80	A.Leimontaitė su seserim Elena Rygoje, su vyru V.Steponavičium sesers Rozalijos ūkyje, su seserimis ir vyro artimaisiais Vaškuose. Nuotraukos	[1926-1940m.]	3	
81	A.Leimontaitė su dukterim Antra Vince (kūdikystėje) ir po vyro netekties. Nuotraukos	1939-1958 m.	2	
<i>6.2.2. A.Leimontaitė su kt. asmenimis</i>				
82	A.Leimontaitė su Rygos lietuvių našlaičių prieglaudos auklėtiniais ir auklėtojomis poilsio metu. Grupinės nuotraukos	[1926-1930m.]	2	
83	A.Leimontaitė su Elena Žalinkevičaitė. Portretinė nuotrauka	1932 m.	1	
84	A.Leimontaitė su E.Grikevičiūte, A.Vainiūnaite, K.Juršiu, S.Petraičiu ir kt. Valstybės teatro aktoriais, režisieriais B.Dauguviečiu ir A.Oleka-Žilinsku, bendradarbiais. Grupinė nuotrauka	1932 m. gegužės mėn.	1	
Fotokopija				
85	A.Leimontaitė ir V.Steponavičius su M.Chadaravičium, S.Pilka, K.Juršiu, Ks. Dauguvietyte ir kt. Valstybės teatro dramos aktoriais, V.Žadeika, L.Gira, N.Pozdniakovu parodos A.Puškinio 100-osioms mirties metinėms atidarymo metu. Grupinė nuotrauka	1937 m.	1	
Fotokopija				
86	A.Leimontaitė su J.Kavaliausku, L.Kupstaite, V.Jurkūnu ir kt. Lietuvos TSR valstybinio dramos teatro aktoriais Lietuvių literatūros ir meno dekadės Maskvoje metu. Grupinė nuotrauka	1954 m. kovo mėn.	1	
Fotokopija				
87	A.Leimontaitė su T.Vaičiūniene. Nuotrauka Yra A.V.Karosienės įrašas	[1954 m.]	1	
88	A.Leimontaitė su P.Treiniu, J.Vilučiu, J.Biržiu, K.Kymantaite, J.Berūkštyte ir kt. Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro aktoriais ir bendradarbiais Pirmajame Pabaltijo teatrų festivalyje Rygoje prie A.Upyčio dramos teatro. Grupinė nuotrauka	1956 m.	1	
89	A.Leimontaitė, A.Oškinaite, E.Oškinaite ir kt. svečiai su G. ir J.Paleckiais ir jų artimaisiais. Grupinės nuotraukos	1960 m. sausio mėn.	2	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Yra A.L. įrašyta data

90	A.Leimontaitė su S.Nosevičiūte, A.Sabaliu, O.Knap - kyte, A.Stošiuėte ir kt. Lietuvos TSR valstybinio akademinio dramos teatro aktorais gastrolių metu. Nuotraukos	1956-1960 m.	7	
91	A.Leimontaitės laidotuvės. Nuotraukos Yra J.Paleckio darytų, jo laiškėlis	1969 m. rugpjūčio 13-15 d.	15	Ribotas išdavimas
92	A.Leimontaitės tėvų Juozapo ir Rozalijos Leimontų kapai Rygoje, katalikų šv. Mykolo (Mikele) kapinėse. Nuotraukos	[1960 m.]	2	
93	J.Žichareva, A.Leimontaitės Rygoje lankytų Rusų liaudies teatro dramos kursų vadovė. Portretinė nuotrauka Yra A.L. įrašyta data	1926 m.	1	

7. ANTANINOS LEIMONTAITĖS SURINKTI DOKUMENTAI

94	“Lėlių namai”=“Nora” (rež. R.Juknevičius, dail. V.Palaima) tekstas. [D.Kubertavičiūtės (Fru Lindė)] egz. su pastabomis ir taisymais Mašinraštis	1942 m.	77	
95	Lietuvos ir Rusijos teatrų spektaklių, Lietuvių literatūros ir meno dekadės Maskvoje programos ir leidinys, dailiojo skaitymo apžiūrų, poezijos vakarų ir kt. programos. Lietuvių, rusų k.	1945-1967 m.	135	
96	Lietuvių poetų eilėraščiai bei vertimai, keli rusų poetų eilėraščiai, straipsniai. Lietuvių, rusų k. Yra 1919 m. I.Teno “Paskaitų apie meną” II d. leidinys rusų k.	[1939-1968m.]	76	

Iš viso į šį aprašą įrašytos 96(devyniasdešimt šešios) bylos 1 - 96 nr.

Aprašą padarė vyresn. archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. gegužės 29 d.

P A Ž Y M A

Šis fondas sudarytas iš dviejų vienos šeimos narių (vyro ir žmonos) dokumentų.

Antanina Leimontaitė gimė 1906 m. birželio 1 d. (senuoju stiliumi gegužės 19 d.), Rygoje, Rozalijos ir Juozapo Leimontų šeimoje. Tėvai atsidūrė Latvijoje apie 80-sius XIX a. metus. Antanina turėjo 20 metų vyresnę už save ir dar penkias seseris. Iš viso šeimoje augo 10 vaikų. Tėvas mieste pirko žemės sklypą, atidarė kiemą (stotį) vežėjams, pasistatė kalvę. Vėliau pats dirbo vežėju. Motina šeiminkavo namuose.

Antanina 1925 m. baigė privačią rusų mergaičių gimnaziją, dalyvavo "Rūtos" draugijos teatro mėgėjų veikloje, vaidino, režisavo spektaklius. Tuo metu greičiausiai susipažino su Genovaite ir Justu Paleckiais, dirbusiais Rygos mokyklose ir buvusiais "Rūtos" vaidintojais.

1926 m. A.Leimontaitė pradėjo dirbti Rygos lietuvių našlaičių prieglaudos auklėtoja, lankyti Rusų liaudies teatro dramos kursus, 1927 m. - Rusų dramos teatro studiją, kurią baigė 1930 m., visą tą laiką dirbdama našlaičių prieglaudoje.

1930 m. atvyko į Lietuvą, Kauną, ir buvo priimta į Valstybės teatro dramos trupę - iš pradžių kandidate, laisvai samdoma, o vėliau ir etatine artiste. 1932-1934 m. ji vaidina Valstybės teatro Šiaulių skyriaus spektakliuose, tame tarpe ir V.Steponavičiaus 1934 m. režisuotuose - P.Heizės "Marija Magdalietė" ir O.Ernsto "Auklėtojai".

1937 m. A.Leimontaitė ištekėjo už V.Steponavičiaus, 1939 m. jiems gimė duktė Antra Vincė. Antanina Leimontaitė šeimoje buvo vadinama Antika, Antra, Tika.

Aktorė dalyvavo Kaune gyvenančių rusų emigrantų kultūros draugijos "Kultūra ir gyvenimas" spektakliuose, yra režisavusi.

Iki 1940 m. A.Leimontaitė vaidino Valstybės teatro Kaune spektakliuose, abu su vyru keliavo po Šveicariją, Austriją ir kt. šalis. 1940 m. jiedu perkeliama į naują Vilniaus dramos teatrą, kur vaidina iki 1941 m. vasaros. Birželio 19 d. abu su vyru išeina atostogų, karo metais gyvena Sokuose (Pasvalio apskr.), vyro brolio Juliaus ūkyje. Ten vieši ir pirmoji V.Steponavičiaus žmona Natalija (iš A.V.Karosienės pasakojimų).

1944 m. A.Leimontaitė grįžta į Vilniaus dramos teatrą ir vaidina jame iki išėjimo į pensiją 1964 m. 1954 m. jau suteikiamas Lietuvos TSR nusipelnusios artistės vardas. Ji vaidino Lietuvos televizijos teatro pastatymuose, daug skaitė Lietuvos radijuje. Žymiausi jos vaidmenys dramos teatre tai Turandot (K.Gocio "Princesė Turandot", 1931 m.), Siuzi Kurtua (M.Panjolio "Topazas", 1940 m.), Donja Beatričė (P.Kalderono "Meile nežaidžiama"), Elmira ("Tartiufas"), Ledi Milford, Elžbieta (F.Šilerio "Klasta ir meilė", "Marija Stuart").

A.Leimontaitė buvo parengusi daug skaitovės programų, mielai skaitė lietuvių, rusų, užsienio poetų bei rašytojų kūrybą. Ypač daug teko skaityti K.Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių minėjimuose 1964 m. Tada aplankytas Tolminkiemis, Maskva, Leningradas, nekalbant jau apie renginius Lietuvoje. Buvo parengusi poemą "Metai" lietuvių ir rusų kalba. 1966 m. ji visus nustebino monospektakliu pagal J.Smulo romaną "Pulkininko našlė", kurį režisuoti padėjo V.Čibiras.

Savo vyro V.Steponavičiaus mirties dieną, 1958 m. kovo 1-ąją, jai, išbudėjusiai ligoninėje, nepritrūko valios vaidinti vakariniame spektaklyje - A.Griciaus komedijoje "Liepto galas", kurią pirmą kartą transliavo Lietuvos televizija. Po spektaklio iš dukters sulaukė žinios apie vyro mirtį. Toks jos poelgis teatro kolegų atmintyje išliko iki šių dienų.

S.Nėries 60-osioms gimimo metinėms repetuojamo koncerto metu A.Leimontaitė susilaužė koją ir iš pradžių neatkreipė dėmesio (kaip ir medikai) į sutrenktą galvą. Po kurio laiko išaugo piktybinis auglys. 1969 m. rugpjūčio 13 d. A.Leimontaitė mirė. Palaidota šalia savo vyro Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Vincas Steponavičius gimė 1898 m. birželio 3 d. (senuoju stilium gegužės 22 d.) Deveitoniuose, Saločių valsčiuje, Biržų apskrityje. Tėvai Kazimieras ir Felicija turėjo 17 ha žemės, vėliau, giminių remiami,

pirko 40 ha Molynę ir galiausiai 120 ha Vaškų ūkį. Turėjo 10 vaikų, iš kurių išgyveno dvi dukters ir du sūnūs.

V.Steponavičius, I pasaulinio karo nublokštas į Rusiją, iš pradžių atsidūrė Mintaujoje, vėliau Mogiliove ir Voroneže, kur 1918 m. baigė M.Yčo lietuvių gimnaziją. Ten lankė “Skudučių” draugiją, įsitraukė į teatro mylėtojų veiklą. 1918 m. paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę grįžo į Lietuvą, aplenkęs karo belaisvius. Keletą vasaros mėnesių važinėjo vaidindamas J.Vaičkaus Skrajojamojo teatro trupės spektakliuose. 1918 m. pabaigoje, užsirašęs savanoriu į Lietuvos kariuomenę, pradėjo dirbti Vilniaus karo komendantūroje. V.Steponavičius buvo vienas iš karių, iškėlusių trispalvę Lietuvos vėliavą Vilniaus Gedimino pilies bokšte 1919 m. sausio pradžioje ir 1939 m. atgavus Vilnių.

1919 m. sausio 5 d. kartu su komendantūra V.Steponavičius persikėlė į Kauną. Tais pačiais metais jis pradeda vaidinti A.Sutkaus Tautos teatre.

1919 m. gale jis, V.Didžiokas ir kt. su Lietuvos generalinio štabo užduotimi siunčiami į Rusiją (galbūt karo belaisvių vadavimo reikalais), ten yra sulaikomas, išsiunčiamas atgal, po to vėl važiuoja, patenka į kalėjimą ir yra siunčiamas iš vieno į kitą (duktė mini jų buvus 9). J.Baltrušaičio patarimu V.Steponavičius norėjęs Maskvoje lankyti privačią Dailės teatro ir pirmosios jo studijos aktoriaus Michailo Čechovo studiją, veikusią 1919-1922 m. Iš Rusijos V.Steponavičius grįžta 1921 m. pavasarį. Tais pačiais metais jis pradeda dirbti Lietuvos meno kūrėjų draugijos Dramos vaidykoje. Nuo 1922 m. gegužės 1 d., įsikūrus Valstybės teatrui, jo direktorius L.Gira pasirašo su V.Steponavičium darbo sutartį. Iki 1926 m. aktorius daug vaidina. Ryškiausi vaidmenys - Ferdinandas ir Vurmas F.Šilerio “Klasta ir meilė”, Henrikas G.Hauptmano “Paskendusysis varpas”, Tautvilas V.Krėvės “Šarūnas”, Karalius Pilypas F.Šilerio “Don Karlas”.

1926 metais L.Girą teatro direktoriaus kėdėje pakeičia A.Sutkus, atsivesdamas savus aktorius. Iš teatro pasiraukia O.Rymaitė, K.Glinskis, Z.Arlauskaitė, V.Steponavičius, I.Tvirbutas ir kt. 1926/27 m. teatro sezoną jis su K.Glinskiu išvažiuoja į Taliną ir ten privačiai nuomoja Rusų dramos teatrą. K.Glinskis dirba aktoriumi, V.Steponavičius - antreprenieriu. Grįžęs 1927 m. vasarą (galbūt ir 1926 m.) jis nuomojasi Vasaros teatrą, buvusį Kauno miesto sode, šalia Valstybės, o dabar - Kauno valstybinio muzikinio teatro. V.Maknys savo knygoje rašo ten buvus kafešantaną, kurį subartas V.Steponavičius uždarė. Pats aktorius išlikusiuose dokumentuose mini miuzikholą, simfoninius koncertus, Juozo Mažeikos debiutą Vasaros teatre ir patirtus 90 tūkst. litų nuostolio. 1927 m. jis turi vilčių privačiai nuomotis Valstybės teatrą, bet į jo prašymą vyriausybė neatsižvelgia.

Ir vėliau V.Steponavičiui buvo būdinga komerciją derinti su darbu teatre. Be to jis buvo labai neordinari asmenybė. Tai rodo išlikę teatro dokumentai. Jis konfliktavo su visais teatro režisieriais ir vadovais - A.Sutkum, B.Dauguviečiu, A.Oleka-Žilinsku, kol A.Žadeikos 1938 m. atleidžiamas kaip “netinkamas teatrui”. Rašo į spaudą, pasipiktinęs režisūra, teatro vadovais, įžiebta diskusijas, sulaukia atsakymų ir reagavimo.

1932 m. iš teatro atleidžiamas. Dukters žodžiais, su Švietimo ministerijos siuntimu važiuoja studijuoti režisūros pas Rygos Dailės teatro įkūrėją Eduardą Smilgį. V.Maknio minimas faktas, jog studijavęs režisūrą Prahoje ir Vienoje, šeimoje nežinomas. V.Steponavičius po Vakarų Europos šalis važinėjo komerciniais tikslais, buvo išvykęs ir kartu su žmona A.Leimontaite.

Iš Rygos grįžta 1933 m. ir vėl priimamas į teatrą Kaune, rudenį dar vaidina jo spektakliuose, po to važiuoja į Valstybės teatro Šiaulių skyrių, ten 1934 m. sausio 17 d. pastato Kaune lapkričio mėnesio premjeroje vaidintą O.Ernsto “Auklėtojai”, o balandžio 12 d. - P.Heizės “Marija Magdaliētė”. 1935 m. jis prašo Kauno teatro vadovybės priimti jį dirbti režisieriumi, bet laisvo etato teatre neatsiranda.

1937 m. Kaune V.Steponavičius suvaidina Karalių Lyrą, tai paskutinis jo didelis vaidmuo prieškariniame teatre. 1938 m. vėl įsižiebta konfliktas, jis atleidžiamas iš teatro. Teatro dokumentuose minima Kauno apygardos teisme ėjusi byla, bet tai atskiro tyrinėjimo klausimas. Jis pats rašo 1938 m. atsisakęs valstybės paskirtos pensijos.

Apie 1936 m. V.Steponavičius išsiskiria su pirmąja žmona Natalija (g. 1905 m.). Jiedu turėjo dukterį Vitaliją (g. 1923 m.). N.Steponavičienė yra lankiusi Valstybės teatro Vaidybos mokyklą (F. 355, ap. 1, b. 502, l. 2), jos pavardė yra G.Hauptmano "Paskendusysis varpas" (Laumė) ir M.Henekenos komedijos "Mon Bèbè" (Sofi) 1925 m. programose.

1937 m. V.Steponavičius vedė Antaniną Leimontaitę. Iš dukters pasakojimų, jie tuokėsi, perėję į mahometonų tikybą, mečetėje. Yra išlikusi sutuoktuvių pažyma.

1938-1939 m. V.Steponavičius dirbo užsienio šalių firmų atstovu, yra tiekęs medicinos įrangą Kauno klinikoms, Kauno elektrinei. 618 fondo pirmo aprašo byloje yra Sitkūnų radijo stoties ir kt. brėžinių, ant kurių A.Leimontaitė rašė savo konspektus. Dukters sakymu, jie atkeliavo iš Kaune Žaliakalnyje esančio V.Steponavičiaus namo, kurį jis pirkęs iš inžinieriaus Busilo. V.Steponavičiaus name iki jo išvažiavimo į Vilnių butą nuomavosi žinomas Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Vosylius Sezemanas.

1940 m. V.Steponavičius priimamas į Vilniaus dramos teatrą, vaidina jo spektakliuose iki 1941 m. birželio 19 d. Tą dieną abu su žmona išeina atostogų. Karo su vokiečiais metus jie gyvena V.Steponavičiaus brolio Juliaus ūkyje Sokuose, Pasvalio apskrityje. 1944 m. jis bando sugrįžti į Vilniaus dramos teatrą, bet ten jo nepriima. 1945 m. pavasarį Maisto pramonės komisaro įsakymu paskiriamas kelių trestų - Grūdų malimo, duonos kepimo ir kt. meno saviveiklos vadovu. 1947 m. priimamas į Vilniaus valstybinį rusų dramos teatrą, nepilnus metus vaidina jo spektakliuose.

1951 m. V.Steponavičius areštuojamas, Ypatingojo pasitarimo nuteisiamas kalėti 10-čiai metų su turto konfiskavimu. Kali Kursko, Omsko lageriuose su A.Miškiniu, A.Kučingiu, latviu dailininku Kurtu Fridrichsonu. Omsko lageryje stato Šekspyro ištraukas, Šilerio "Klastą ir meilę", vaidina Ferdinandą. 1954 m. paleidžiamas dėl sunkios ligos, 1955 ir 1956 m. dirba Vilniaus 13 vidurinės mokyklos mokomojo-bandomojo sklypo vedėju, augina daržoves. Ligai paaštrėjus jam atliekama operacija karo medicinos ligoninėje Leningrade, bet tai plaučių vėžio nesustabdo. 1958 m. kovo 1 d. jis miršta Vilniuje. Palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

1989 m. dukters rūpesčiu V.Steponavičius reabilituojamas.

V.Steponavičius buvo žinomas kaip dailės kūrinių kolekcionierius, turėjo tapybos ir taikomosios dailės darbų kolekciją, kurią vėliau žmona ir duktė perdavė ir pardavė Lietuvos TSR dailės ir etnografijos muziejams.

ŠALTINIAI IR LITERATŪRA:

1. 618 fondo dokumentai
2. F. 200.Ap. 2. B. 112; Ap. 6. B. 173; F. 101. Ap. 2. B. 11, L 98-100
3. Pokalbiai su A.V.Karosiene
4. Maknys V. Lietuvių teatro raidos bruožai, 2t. - Vilnius, "Mintis", 1979, p. 64, 74.
5. Lietuvių enciklopedija, 28 t. - Bostonas, LEL, 1963, p. 503
6. Tarybų Lietuvos enciklopedija, 4 t. - Vilnius, Vyriausioji enciklopedijų redakcija, 1988, p. 104

Vyresn. archyvistė

E.Kaulakytė

1998 m. birželio 1 d.